

Народна банка на Република Македонија

Сектор за супервизија, банкарска регулатива и финансиска стабилност
Дирекција за финансиска стабилност, банкарска регулатива и методологии



Извештај за банкарскиот систем на Република Македонија во првиот квартал од 2010 година

август, 2010 година

СОДРЖИНА

I. Банкарскиот систем во првиот квартал од 2010 година	3
1. Структура на банкарскиот систем	3
1.1 Број на банки и штедилници.....	3
1.2 Концентрација и пазарно учество.....	3
2. Активности на банките	5
2.1 Биланс на состојба на банките	5
2.2 Биланс на состојба на одделните групи банки.....	7
2.3 Кредитна активност на банките.....	9
2.4 Депозитна активност	15
3. Ризици во банкарското работење.....	18
3.1. Кредитен ризик.....	18
3.1.1 Динамика и структури на изложеноста на кредитниот ризик.....	18
3.1.2. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик на ниво на банкарски систем	20
3.1.3. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и други клиенти“	24
3.1.4. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“	26
3.2 Ликвидносен ризик	29
3.2.1 Показатели за ликвидноста на банките	29
3.2.2 Извори на финансирање на активностите.....	30
3.2.3 Рочна структура на средствата и обврските на банките.....	31
3.2.4 Ликвидност по одделни банки	32
3.3. Валутен ризик.....	34
3.4. Ризик од несолвентност	37
3.4.1. Показатели за солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем	37
3.5. Профитабилност	41
А Н Е К С И.....	45

I. Банкарскиот систем во првиот квартал од 2010 година

1. Структура на банкарскиот систем

1.1 Број на банки и штедилници

На 31.03.2010 година, банкарскиот систем на Република Македонија е составен од осумнаесет банки и десет штедилници, што е непроменета состојба во споредба со крајот на 2009 година.

Банките имаат најзначајна улога во банкарскиот систем на Република Македонија. Поради незначителната улога на штедилниците во вкупните активности на банкарскиот систем (учество од 1,2% во вкупната актива на банкарскиот систем, 1,6% во вкупните кредити и 0,4% во вкупните депозити на нефинансиски субјекти), понатамошната анализа во Извештајот се фокусира исклучиво на работењето на банките.

Во сопственичката структура на банкарскиот систем во првиот квартал од 2010 година не се забележуваат промени во однос на крајот од 2009 година. Четиринаесет банки се во доминантна сопственост на странски акционери, а осум од овие банки се подружници на странски банки, што е непроменета состојба во однос на 31.12.2009 година. Учеството на банките во доминантна странска сопственост во вкупната актива и во вкупниот капитал на банкарскиот систем изнесува 93,3% и 87,6%, соодветно.

1.2 Концентрација и пазарно учество

Високиот степен на концентрација во банкарскиот систем во Република Македонија беше карактеристичен и во првиот квартал од 2010 година.

Табела бр. 1.1

Степен на концентрација во банкарскиот систем во Република Македонија

	Херфиндал индекс					ЦР-5 показател				
	31.03.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	31.03.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010
Вкупна актива	1.616	1.591	1.610	1.637	1.608	76,9%	76,7%	77,2%	77,4%	76,9%
Кредити на население	2.013	1.989	2.043	2.064	2.087	80,7%	80,5%	80,9%	81,2%	81,3%
Кредити на претпријатија	1.932	1.967	1.931	1.937	1.956	80,4%	81,0%	80,8%	81,3%	81,6%
Депозити на население	2.098	2.101	2.096	2.098	2.103	84,8%	85,0%	85,4%	85,7%	85,4%
Депозити на претпријатија	1.801	1.730	1.784	1.312	1.702	83,6%	83,6%	84,1%	84,9%	84,8%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките и штедилниците.

Во споредба со крајот на 2009 година, нивото на концентрација според Херфиндал-индексот¹, забележа благо зголемување (со исклучок на намалувањето на овој показател пресметан од аспект на активата). Притоа, само два од

¹ Херфиндал-индексот се пресметува според формулата $HI = \sum_{j=1}^n (S_j)^2$, каде што S е учеството на секоја банка во

вкупниот износ на категоријата којашто се анализира (на пример: вкупна актива, вкупни депозити итн.), а n е вкупниот број на банки во системот. Кога индексот се движи во интервал од 1.000 единици до 1.800 единици, нивото на концентрација во банкарскиот систем генерално се смета за прифатливо.

анализираните сегменти имаат ниво на концентрација коешто е во рамки на прифатливиот интервал. Кај кредитите и депозитите на населението и во овој квартал има највисоки нивоа на концентрација, коишто се воедно и над прифатливите граници. Нивото на концентрација кај депозитите на претпријатијата е блиску до горната граница од интервалот на прифатливите граници на Херфиндал-индексот и бележи најголем пораст во однос на претходниот квартал. Кај кредитите на претпријатијата, нивото на концентрација се задржа над прифатливите граници.

Показателот ЦР5² го потврдува заклучокот за порастот на и онака високиот степен на концентрација во банкарскиот систем на Република Македонија. Овој показател покажува исти тенденции како и Херфиндал-индексот кај кредитите на населението и кредитите на претпријатијата. Од друга страна, кај депозитите на населението и депозитите на претпријатијата се забележа незначително намалување на концентрацијата според показателот ЦР5 во однос на претходниот квартал.

Табела бр. 1.2
Пазарно учество на одделните групи банки

Групи банки	Број на банки		Учество во вкупната актива		Учество во вкупната билансна и вонбилансна актива		Учество во вкупните кредити		Учество во вкупните депозити	
	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010
Големи банки	3	3	67,5%	66,8%	67,5%	66,8%	70,1%	70,4%	74,5%	73,5%
Средни банки	8	8	27,6%	27,9%	27,6%	27,9%	27,8%	27,6%	22,9%	24,0%
Мали банки	7	7	4,9%	5,2%	4,9%	5,2%	2,1%	2,0%	2,6%	2,5%
Вкупно	18	18	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките и штедилниците.

Како и во претходните квартали, на 31.03.2010 година не се забележаа промени во составот на одделните групи банки³, ниту позначителни промени во нивното пазарно учество. Групата големи банки и натаму е најзастапена во сите области од работењето, но дојде до благо намалување на нејзиното учество во вкупната актива и вкупните депозити, за сметка на зголемувањето на учеството на групата средни банки. Зголемување на учеството во вкупната актива беше присутно и кај групата мали банки. И покрај тоа, улогата на оваа група банки во целокупниот банкарски систем е сè уште незначителна.

² Показателот ЦР5 го претставува учеството на активата (односно категоријата којашто се анализира, на пр. кредити на претпријатијата, депозити на претпријатијата итн.) на петте банки со најголема актива (односно категоријата којашто се анализира) во вкупната актива (односно категоријата којашто се анализира) на банкарскиот систем.

³ Групирањето на банките се врши според големината на нивната актива, и тоа: групата мали банки ја сочинуваат банки чијашто актива е помала од 5 милијарди денари, групата средни банки се банки чијашто актива изнесува помеѓу 5 и 20 милијарди денари и групата големи банки ја сочинуваат банки со актива над 20 милијарди денари. Границите помеѓу одделните групи банки се коригираат еднаш годишно, според просечниот пораст на вкупната актива.

2. Активности на банките

На 31.03.2010 година, активностите на банкарскиот систем продолжија да се зголемуваат, меѓутоа со побавна динамика во однос на претходниот квартал. Банките сè уште не покажуваат зголемени склоности за засилување на кредитната активност, и покрај отпочнатото олабавување на монетарната политика. Така, во првиот квартал на 2010 година се забележува намалена стапка на раст на кредитите, додека депозитите продолжија да се зголемуваат со речиси непроменета динамика во однос на претходниот квартал. Во вакви услови, банките покажаа најголем интерес за вложувања во безризични инструменти, односно во благајнички записи на централната банка.

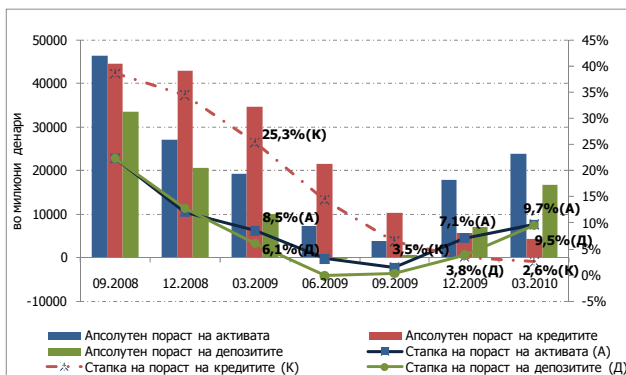
2.1. Биланс на состојба на банките

Во првиот квартал од 2010 година, растот на активата на банкарскиот систем покажа забавување во споредба со претходниот квартал (кварталната стапка на пораст се намали за 3,6 процентни поени), додека годишната стапка продолжи да се движи по нагорна линија (на 31.03.2010 година таа забележа зголемување за 2,6 процентни поени).

Депозитите на нефинансиските субјекти продолжија да растат; кварталната стапка на раст е речиси непроменета во однос на претходниот квартал, додека годишната стапка на раст видно се зголеми (од 3,8% на 9,5%) Порастот на депозитите на нефинансиските субјекти најмногу придонесе за порастот на пасивата на банкарскиот систем. Имено, освен депозитите на нефинансиските субјекти и капиталот и резервите, сите останати компоненти на пасивата покажаа намалување. Најголема негативна стапка на промена се јавува кај депозитите од банките и останатите финансиски институции.

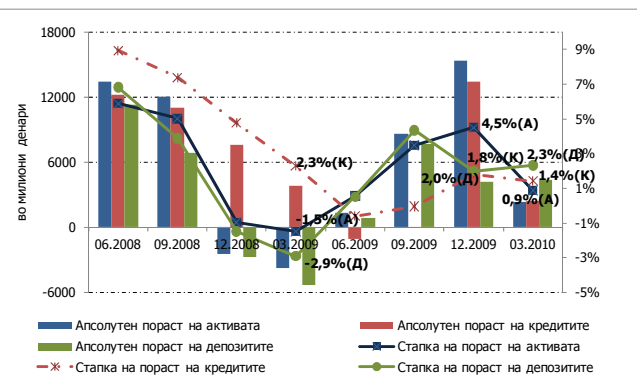
Графикон бр. 2.1.1.

Годишен пораст на активата, кредитите и депозитите на нефинансиските субјекти



Графикон бр. 2.1.2.

Квартален пораст на активата, кредитите и депозитите на нефинансиските субјекти



Кредитите на нефинансиските субјекти се прикажани на бруто-основа.

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Наспроти повисокиот пораст на депозитната активност, кредитната активност на банките во првите три месеци од 2010 година бележи побавна динамика. И кварталната стапка и годишната стапка на кредитите покажаа намален пораст и тоа за 0,4 и 0,9 процентни поени, соодветно. Во структурата на активата, најголем пораст има портфолиото на хартии од вредност, додека пласманите кај други домашни и странски банки се намалуваат. Всушност, банките ги пренасочија своите пласмани во странските банки кон вложувања во домашни безризични инструменти. Така, на 31.03.2010 година, износот на запишани благајнички записи е поголем во однос на крајот на 2009 година за околу седум милијарди денари, односно за 44,8%.

Табела бр. 2.1.1.

Структура на активата и пасивата на ниво на банкарскиот систем

Биланс на состојба	Износ во милиони денари		Структура		Промена 31.03.2010/31.12.2009			
	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010	Апсолутна промена	Во проценти	Во структура та (во процентни поени)	Учество во промената
Парични средства и средства на сметка кај НБРМ	32.224	30.935	12,0%	11,4%	-1.289	-4,0%	-0,6	-55,0%
Портфолио на хартии од вредност	30.639	37.508	11,4%	13,8%	6.869	22,4%	2,4	292,8%
Пласмани кај други домашни и истрани банки	31.729	26.508	11,8%	9,8%	-5.221	-16,5%	-2,0	-222,6%
Пласмани кај други финансиски институции	2.125	2.036	0,8%	0,8%	-89	-4,2%	0,0	-3,8%
Кредити на нефинансиски субјекти (нето)*	157.128	158.562	58,5%	58,5%	1.434	0,9%	0,0	61,1%
Пресметана камата и останата актива	6.151	6.998	2,3%	2,6%	847	13,8%	0,3	36,1%
Основни и нематеријални средства	8.547	8.517	3,2%	3,1%	-30	-0,3%	0,0	-1,3%
Неиздвоена исправка на вредност	0	-174	0,0%	-0,1%	174	0,0%	-0,1	7,4%
Вкупна актива	268.543	270.888	100,0%	100,0%	2.346	0,9%	0,0	100,0%
Депозити од банки и останати финансиски институции	18.031	16.152	6,7%	6,0%	-1.879	-10,4%	-0,8	-80,1%
Депозити на нефинансиски субјекти	187.875	192.250	70,0%	71,0%	4.375	2,3%	1,0	186,5%
Заеми (краткорочни и долгорочни)	24.020	23.666	8,9%	8,7%	-354	-1,5%	-0,2	-15,1%
Останата пасива	7.247	6.656	2,7%	2,5%	-591	-8,2%	-0,2	-25,2%
Посебна резерва за вонбилансни побарувања и останати резервирања	760	743	0,3%	0,3%	-17	-2,3%	0,0	-0,7%
Капитал и резерви	30.609	31.421	11,4%	11,6%	812	2,7%	0,2	34,6%
Вкупна пасива	268.543	270.888	100,0%	100,0%	2.346	0,9%	0,0	100,0%

* Кредитите на нефинансиски субјекти се прикажани на нето-основа, односно се намалени за исправката на вредноста.

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

2.2. Биланс на состојба на одделните групи банки

На 31.03.2010 година нема позначителни промени од аспект на учеството на одделните групи банки во активата на ниво на банкарскиот систем. Иако активата на групата големи банки минимално се намали, сепак оваа група банки сè уште има најголемо учество во активата на банкарскиот систем. Најголем пораст на активата оствари групата средни банки што произлегува и од највисокиот пораст на депозитите од нефинансиските лица кај оваа група банки. Депозитите на нефинансиските субјекти кај средните банки се зголемија за околу двапати во однос на депозитите кај големите банки. Носител на намалувањето на депозитите од банките и останатите финансиски институции е групата големи банки.

Табела бр. 2.1.2.

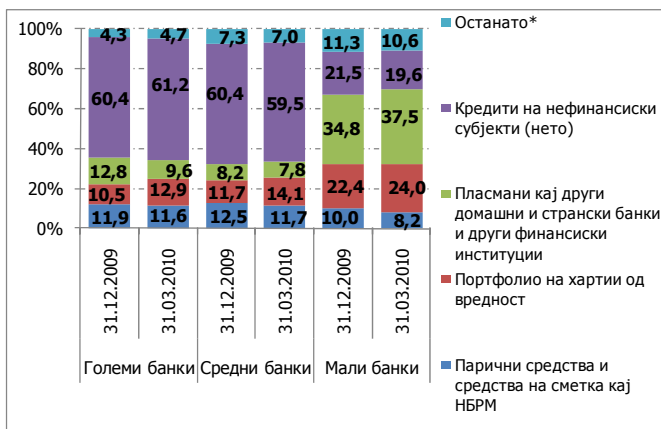
Пазарно учество и пораст на вкупната актива, кредитите и депозитите по групи банки

КАТЕГОРИИ	Износ во милиони денари		Структура		Годишна промена 31.03.10/31.12.09			
	31.12.2009	31.03.2010	31.12.2009	31.03.2010	Во апсолутни износи	Во проценти	Во структурата	Учество во промената
Вкупна актива	268.543	270.888	100,0%	100,0%	2.346	0,9%		100,0%
- Големи банки	181.398	181.085	67,5%	66,8%	(313)	-0,2%	-0,7	-13,3%
- Средни банки	74.062	75.709	27,6%	27,9%	1.646	2,2%	0,4	70,2%
- Мали банки	13.082	14.094	4,9%	5,2%	1.012	7,7%	0,3	43,1%
Кредити на нефинансиски лица	157.128	158.581	100,0%	100,0%	1.454	0,9%		100,0%
- Големи банки	109.591	110.769	69,7%	69,9%	1.179	1,1%	0,1	81,1%
- Средни банки	44.730	45.028	28,5%	28,4%	297	0,7%	-0,1	20,4%
- Мали банки	2.807	2.784	1,8%	1,8%	(23)	-0,8%	0,0	-1,6%
Депозити на нефинансиски лица	187.875	192.250	100,0%	100,0%	4.375	2,3%		100,0%
- Големи банки	139.933	141.355	74,5%	73,5%	1.423	1,0%	-1,0	32,5%
- Средни банки	43.007	46.086	22,9%	24,0%	3.078	7,2%	1,1	70,4%
- Мали банки	4.935	4.809	2,6%	2,5%	(126)	-2,5%	-0,1	-2,9%

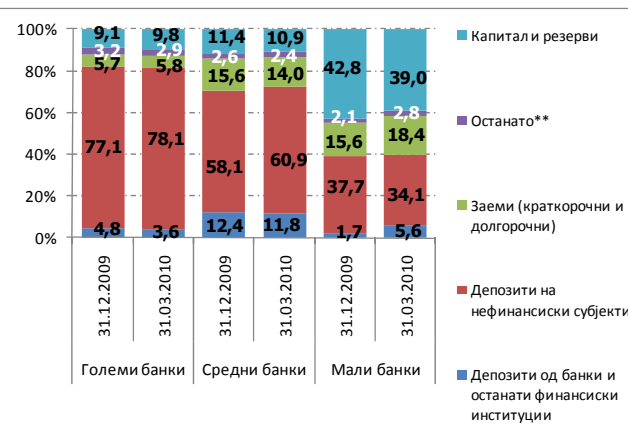
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во првите три месеци од 2010 година, позабележителни структурни промени во активата се забележуваат кај групата големи банки. Заедничка карактеристика за сите три групи банки е порастот на учеството на портфолиото на хартиите од вредност и намаленото учество на паричните средства и средства на сметка кај НБРМ во вкупната актива на секоја група банки. Меѓутоа, најголем пораст на портфолиото на хартии од вредност покажаа големите банки и тоа за сметка на намаленото учество на пласманите кај странски банки. Имено, овие банки ги зголемија вложувањата во благајнички записи за 4.153 милиони денари или за 51,3% и во вкупниот пораст на ниво на банкарскиот систем учествуваа со 58,6%, додека средствата пласирани на сметките кај странските банки се намалија, за 5.389 милиони денари, или за 25,7%. Вложувањата во благајнички записи беа најбрзорастечка категорија во активата на групата средни банки. Од друга страна, големите банки остварија значително поголем пораст на кредитите на нефинансиските лица во однос на групата средни банки, додека кредитите кај малите банки се намалија (големите банки учествуваат со 81,1% во порастот на кредитите на ниво на банкарскиот систем).

Графикон бр. 2.1.3.
Структура на активата по групи банки



Графикон бр. 2.1.4.
Структура на пасивата по групи банки



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Табела бр.2.1.3.
Актива и пасива по групи банки

КАТЕГОРИИ	Големи банки			Средни банки			Мали банки		
	Состојба на 31.03.2010 во милиони денари	Износ на промена Март 2010/Декември 2009	Процентуална промена Март 2010/Декември 2009	Состојба на 31.03.2010 во милиони денари	Износ на промена Март 2010/Декември 2009	Процентуална промена Март 2010/Декември 2009	Состојба на 31.03.2010 во милиони денари	Износ на промена Март 2010/Декември 2009	Процентуална промена Март 2010/Декември 2009
Парични средства и средства на сметка кај НБРМ	20.924	-740	-0,4	8.851	-394	-0,8	1.159	-155	-1,8
Портфолио на хартии од вредност	23.450	4.381	2,4	10.675	2.035	2,4	3.383	452	1,6
Пласмани кај други домашни и странски банки и други финансиски институции	17.376	-5.868	-3,2	5.875	-187	-0,4	5.292	746	2,7
Кредити на нефинансиски субјекти (нето)	110.769	1.179	0,8	45.028	297	-0,9	2.765	-42	-1,7
Останато*	8.566	736	0,4	5.280	-105	-0,3	1.495	11	-0,8
Вкупна актива	181.085	-313		75.709	1.647		14.094	1.012	
Депозити од банки и останати финансиски институции	6.433	-2.190	-1,2	8.924	-261	-0,6	795	573	3,9
Депозити на нефинансиски субјекти	141.355	1.423	0,9	46.086	3.078	2,8	4.809	-126	-3,6
Заеми (краткорочни и долгорочни)	10.433	9	0,0	10.635	-918	-1,6	2.599	555	2,8
Останато**	5.164	-667	-0,4	1.839	-59	-0,1	395	118	0,7
Капитал и резерви	17.700	1.113	0,6	8.225	-193	-0,5	5.496	-108	-3,8
Вкупна пасива	181.085	-313		75.709	1.647		14.094	1.012	

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

*Во „Останато“ се вклучени: пресметаната камата, основните и нематеријалните средства и останатата актива.

** Во „Останато“ се вклучени: посебната резерва за вонбилансни побарувања и останатите резервирања и останатата пасива.

Во структурата на пасивата на одделните групи банки се забележуваат одредени поместувања, пред сè кај групата мали банки. Иако оваа група банки своите активности главно ги финансира од сопствени извори на средства, сепак во овој квартал се забележува пораст на заемите⁴ и на депозитите од банки и останати финансиски институции⁵. Намалувањето на капиталот и резервите е последица на непрофитабилното работење на

⁴ Порастот на заемите кај групата мали банки речиси во целост се должи на заемите од странство од страна на „МБПР“ АД Скопје. Имено, „МБПР“ е развојна банка којашто своите активности ги врши главно преку пласирање странски кредитни линии во земјата.

⁵ Порастот на депозитите од банки во најголем дел произлегува од уплатените средства од странска банка (на многу краток рок) заради купување на една домашна мала банка.

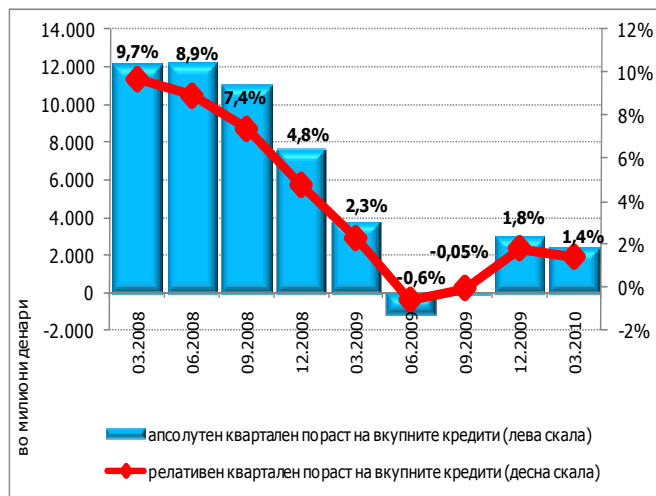
малите банки, но во овој квартал доаѓа до намалување и на депозитите од нефинансиски субјекти. За разлика од малите банки коишто се одликуваат со високо ниво на капитализираност, групата средни банки како главен извор за финансирање на своите активности ги користи депозитите на нефинансиските субјекти. Порастот кај средните банки најмногу придонесе за порастот на вкупните активности на банкарскиот систем.

2.3 Кредитна активност на банките

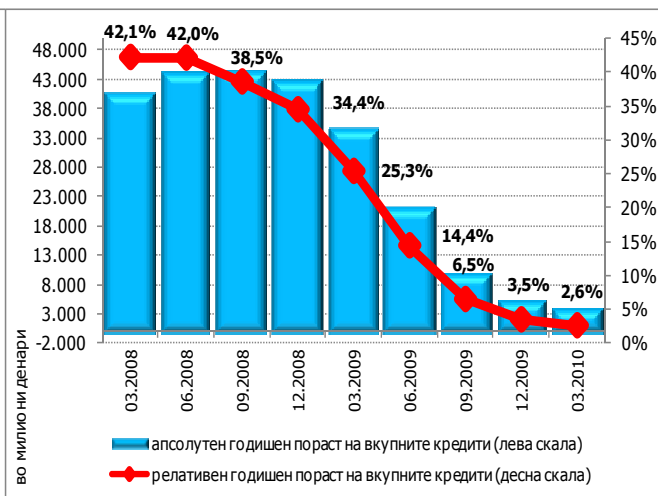
На 31.03.2010 година, бруто-кредитите на нефинансиските субјекти достигнаа 176.161 милион денари. Постојаното опаѓање на годишните стапки на раст на кредитната активност забележан во текот на 2009 година, беше карактеристичен и за првиот квартал од 2010 година. Сепак, намалувањето на годишните стапки на раст на кредитната активност е поумерено во однос на претходните периоди.

Овој заклучок се потврдува и преку согледувањата и очекувањата на банките за вториот квартал од 2010 година⁶. Најголем дел од банките не очекуваат поголеми промени кај кредитните услови, при што над една третина од банките укажуваат и на можно делумно олеснување на условите за одобрување кредити на претпријатијата и населението. Од аспект на кредитната побарувачка, банките очекуваат нејзино зголемување за станбени и потрошувачки кредити.

Графикон бр. 2.3.1
Квартални промени на вкупните кредити на нефинансиските субјекти



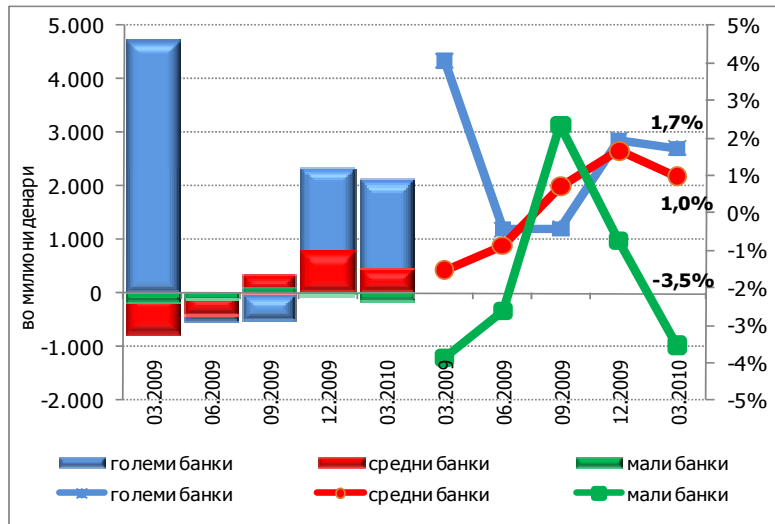
Графикон бр. 2.3.2
Годишни промени на вкупните кредити на нефинансиските субјекти



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките

⁶ Извор: Анкета за кредитната активност на НБРМ од април 2010 година.

Графикон бр. 2.3.3
Апсолутна и релативна годишна промена на
вкупните кредити на нефинансиските субјекти, по
групи банки



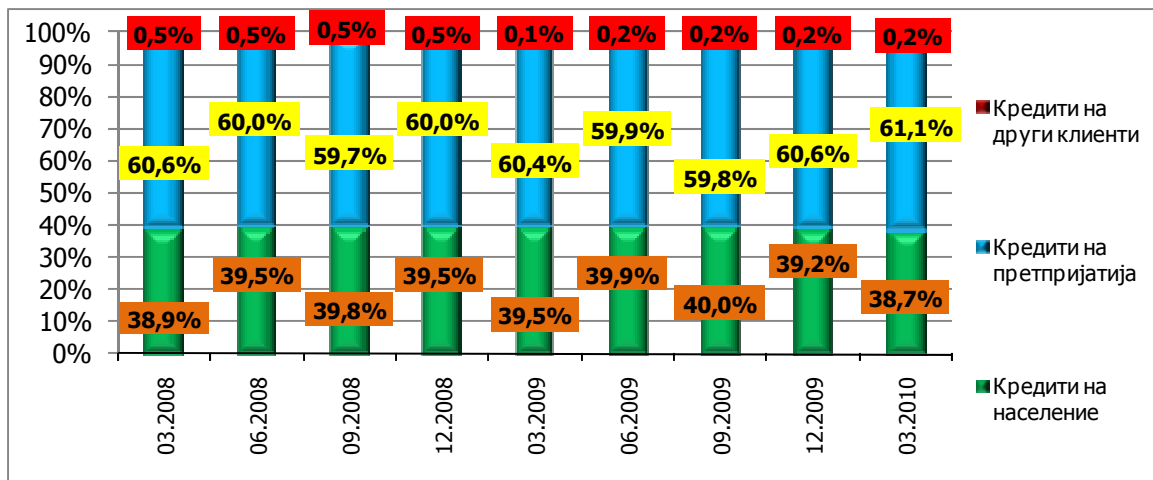
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките

Во првиот квартал од 2010 година, само кај групата мали банки се забележа пад на кредитната активност.

2.3.1 Структура на бруто-кредитите на нефинансиските субјекти (секторска, рочна и валутна)

Во првиот квартал од 2010 година, минималниот пораст на кредитите на населението и кредитите на претпријатијата придонесе и за незначителни поместувања во секторската структура на вкупните кредити.

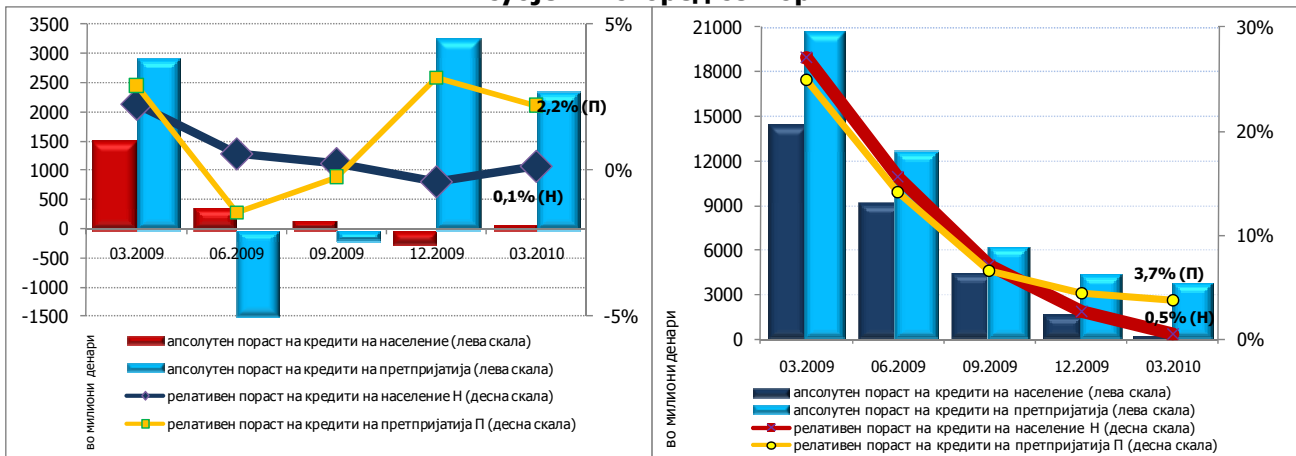
Графикон бр. 2.3.4
Секторска структура на вкупните кредити на нефинансиските субјекти



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Кредитите на претпријатијата ја задржаа главната позиција во структурата на вкупните кредити. Иако растеа со забавена динамика, овие кредити беа главен двигател и формираа 95,9% од кварталниот и 87,6% од годишниот пораст на вкупните кредити на нефинансиските субјекти.

Графикон бр. 2.3.5
Квартален раст (лево) и годишен раст (десно) на вкупните кредити на нефинансиските субјекти според сектори

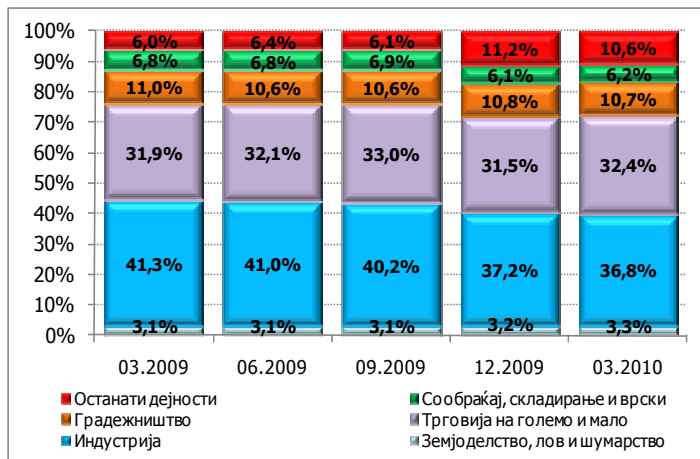


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Како и во претходните периоди, кредитите на населението остварија понизок квартален (за 89 милиони денари) и годишен (за 347 милиони денари) раст, во споредба со кварталниот (за 2.350 милиони денари) и годишниот (за 3.897 милиони денари) раст на кредитите на претпријатијата. Ваквата динамика на кредитната активност кон населението придонесе со само 3,6% за кварталниот пораст на вкупните кредити, додека за годишниот пораст на вкупните кредити овој придонес изнесуваше 7,8%. Кредитите на другите клиенти и во овој квартал имаа незначително учество во структурата и промените на вкупните кредити.

Во првиот квартал од 2010 година не се забележаа значителни структурни промени на кредитите на претпријатијата и други клиенти по одделни дејности. Изложеноста кон дејностите „индустрија“ и „трговија на големо и мало“ беа најзастапени во структурата на вкупната кредитна изложеност. И покрај ова, кај изложеноста по одделни дејности беа забележани различни движења, од зголемувањето на изложеноста (кај дејностите „трговија на големо и мало“, „индустрија“ и „сообраќај, складирање и врски“), преку забавување на растот (кај

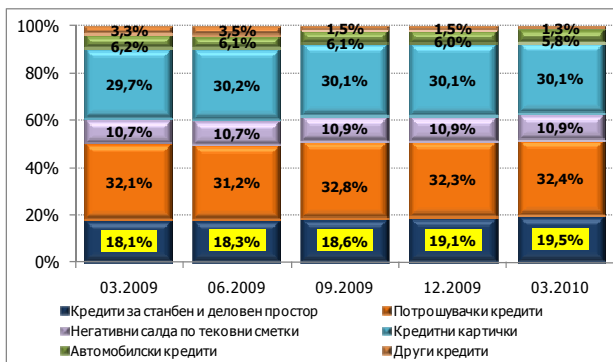
Графикон бр. 2.3.6
Структура на кредитите на претпријатијата и други клиенти според дејност



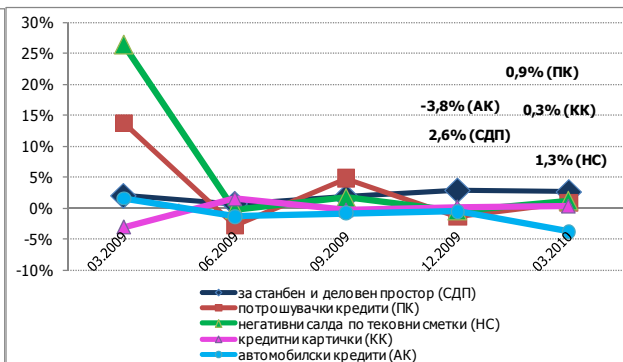
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од банките.

дејноста „земјоделство, лов и шумарство“), па до намалување на изложеноста (кај дејноста „градежништво“).

Графикон бр. 2.3.7
Структура на кредитната изложеност кон населението според намена на кредитните производи



Графикон бр. 2.3.8
Квартална динамика на кредитната изложеност кон населението според намена на кредитните производи

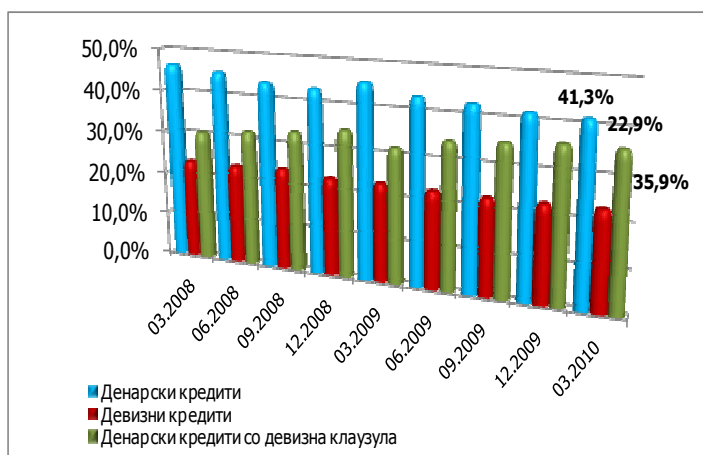


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во структурата на вкупната изложеност кон населението, потрошувачките кредити и кредитните картички, и во овој квартал, се најзначајните видови кредитни производи коишто банките ги нудат на овој сектор. Највисок апсолутен пораст на квартална основа остварија кредитите за станбен и деловен простор и негативните салда на тековните сметки.

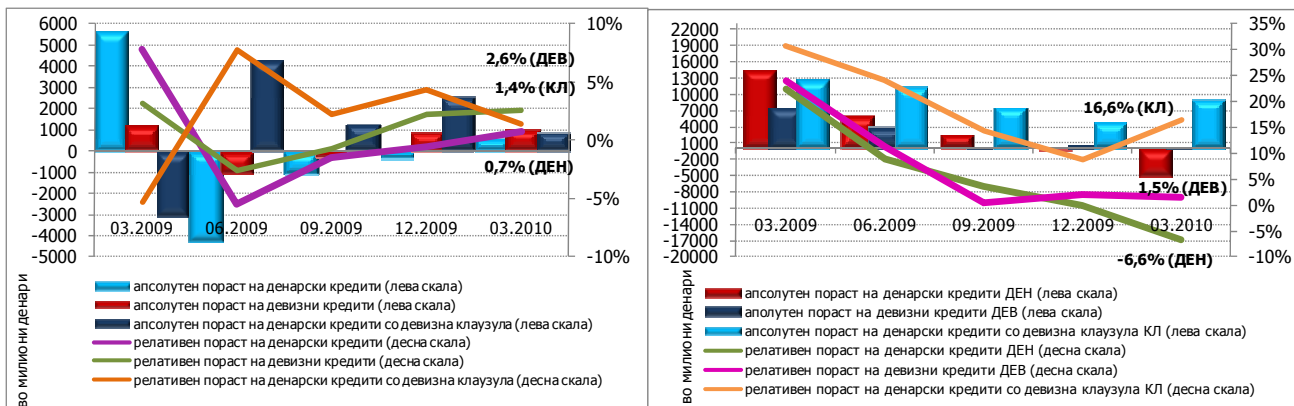
Во валутната структура на вкупните кредити на нефинансиските субјекти и во овој квартал не се забележаа значителни промени. Како и во изминатите периоди, на 31.03.2010 година кредитите со валутна компонента (во девизи и во денари со валутна клаузула) заземаа поголем дел во структурата на вкупните кредити, во споредба со кредитите одобрени во денари. Притоа, кредитите во девизи остварија највисок квартален пораст и имаа најголем придонес во кварталниот пораст на вкупните кредити на нефинансиските субјекти. Кредитите во денари забележаа незначително квартално зголемување, додека годишната стапка на промена на денарските кредити остана негативна.

Графикон бр. 2.3.9
Валутна структура на вкупните кредити на нефинансиски субјекти



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките

Графикон бр. 2.3.10
Квартален раст (лево) и годишен раст (десно) на вкупните кредити на нефинансиските субјекти според валута



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките

Анализирано по сектори, на 31.03.2010 година денарското кредитирање е најзастапено (со 54,5%) во валутната структура на вкупните кредити на секторот „население“. Притоа, овие кредити остварија повисока квартална стапка на раст во однос на кредитите во девизи и во денари со валутна клаузула. Кај секторот „претпријатија и други клиенти“ се забележа речиси еднаква распределеност во валутната структура на вкупните кредити. Сепак, кредитите во девизи условија најголем дел (33,8%) од кредитната поддршка на овој сектор и заедно со кредитите во денари со валутна клаузула растеа со побрзо темпо, во споредба со кредитите во денари.

Во првиот квартал од 2010 година, не се забележаа познателни промени на вкупните кредити на нефинансиски субјекти од аспект на рочноста. Како и во претходниот квартал, долгорочните кредити беа најзастапени во структурата на вкупните кредити, и покрај тоа што кварталната стапка на промена на овие кредити беше негативна. Кредитирањето на краток рок растеше со позабавено темпо на квартално ниво, во споредба со стапката на раст на крајот на 2009 година. Наспроти тоа, достасаните и нефункционални кредити остварија квартален пораст, од 12,2% и 10%, соодветно (наспроти негативните квартални промени во четвртиот квартал од 2009 година). Зголемувањето на нефункционалните кредити беше најизразено кај секторот „претпријатија и други клиенти“, додека кварталниот пад на долгорочните кредити беше најизразен кај секторот

Графикон бр. 2.3.11
Рочна структура на вкупните кредити на нефинансиските субјекти

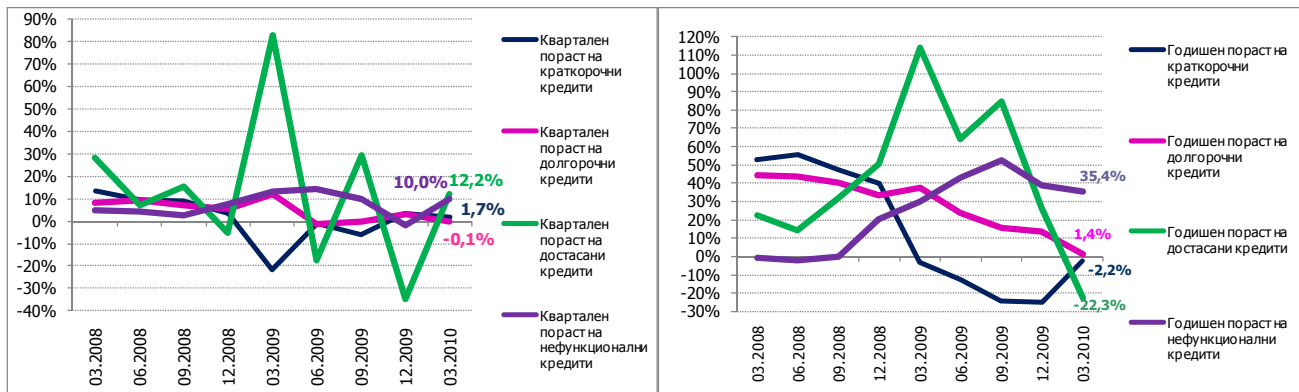


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

„население“. Сосема е реално да се очекува дека растот на достасаните побарувања, на краток рок, може да доведе до раст на нефункционалните побарувања.

Графикон бр. 2.3.12

Квартален раст (лево) и годишен раст (десно) на вкупните кредити на нефинансиските субјекти според рочноста



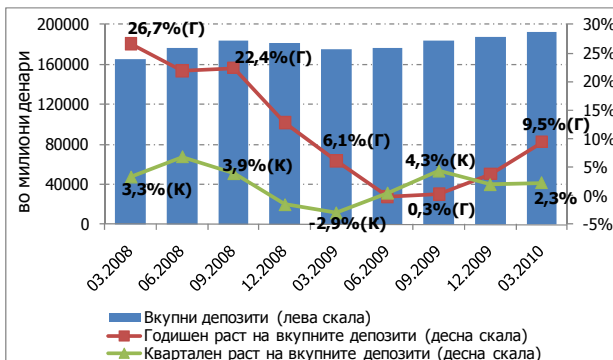
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во првиот квартал од 2010 година, не се забележаа значителни поместувања во секторската, рочната и валутната структура на вкупните кредити кај сите групи банки (анекс бр. 4 - Распределба на кредитите на нефинансиските субјекти по одделни групи банки). Како и во претходниот квартал, кај сите групи банки беше најзастапено кредитирањето на долг рок и кредитирањето на секторот „претпријатија“. Денарското кредитирање преовладуваше кај групите големи и мали банки, додека кај групата средни банки најзастапено беше денарското кредитирање со валутна клаузула (анекс бр. 4 - Структурни карактеристики кај вкупните кредити на нефинансиските субјекти по одделни групи банки).

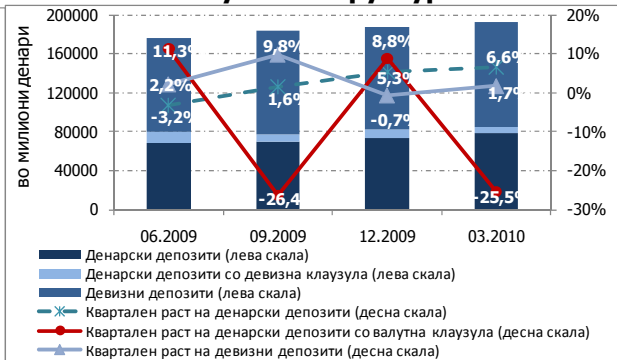
2.4. Депозитна активност

Депозитите на банкарскиот систем продолжија да растат и на крајот на првиот квартал од 2010 година тие изнесуваа 192.250 милиони денари. Годишната стапка на раст на депозитите продолжи да се зголемува со забрзана динамика веќе втор квартал по ред (зголемена стапка на раст за 5,6 процентни поени), додека кварталната стапка на раст остана речиси непроменета.

Графикон бр. 2.4.1.
Промена на вкупните депозити на нефинансиските субјекти



Графикон бр. 2.4.2.
Динамика на вкупните депозити на нефинансиските субјекти според валутната структура

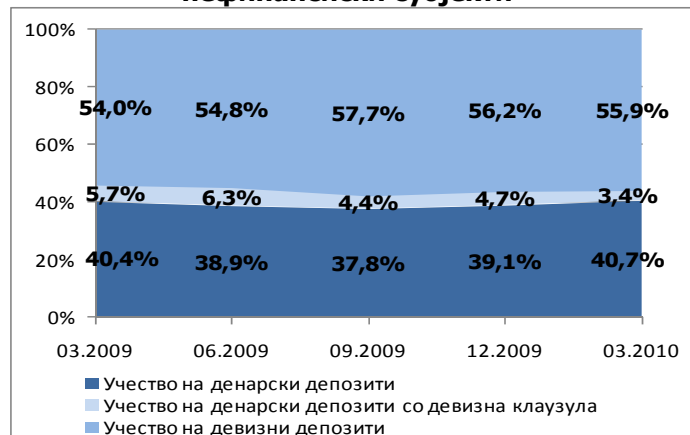


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

2.4.1. Движење на депозитите според валутната структура

Во првиот квартал на 2010 година се забележува смирување на засилената валутна трансформација на депозитите, којашто беше изразена до средината на 2009 година. Депозитите во денари со валутна клаузула имаат нестабилни движења, додека денарските и девизните депозити го продолжија трендот на раст. Меѓутоа, денарските депозити бележат постојано зголемување на стапката на раст во последните три квартали, додека кај девизните депозити се јавуваат флукуации во динамиката на раст. Од друга страна, депозитите во денари со валутна клаузула покажуваат најголеми и нагли квартални промени, при што се забележуваат и негативни стапки на промена. Како резултат на наглото намалување на овие депозити во првиот квартал на 2010 година, се намали и нивното учество во вкупните депозити на нефинансиските субјекти. Најголем придонес за намалувањето на денарските депозити со

Графикон бр. 2.4.3.
Валутна структура на вкупните депозити на нефинансиски субјекти



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

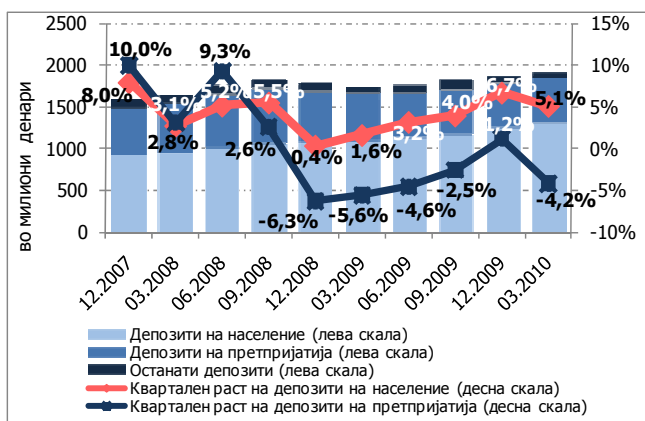
валутна клаузула имаат претпријатијата, додека населението најмногу учествува во зголемувањето на денарските и девизните депозити.

2.4.2. Движење на депозитите, според секторската структура

На 31.03.2010 година, депозитите на населението го продолжија трендот на квартален раст којшто е присутен во последните четири квартали. Од друга страна, депозитите на претпријатијата покажаа намалување. Имено, почнувајќи од крајот на 2008 година, депозитите на претпријатијата покажуваат негативни квартални стапки на промена, сè до последниот квартал од 2009 година, кога

тие покажаа раст од 1,2%. Меѓутоа, во првото тромесечје од 2010 година, повторно се намалија депозитите на претпријатијата во банките, и тоа за високи 4,2%. Од друга страна, годишната стапка на промена на овие депозити покажува забавување на намалувањето. На 31.03.2010 година, депозитите на населението растат со квартална и годишна стапка од 5,1% и 20,4%, соодветно. Така, во анализираниот квартал, депозитите на населението го определуваат во целост порастот на вкупните депозити.

Графикон бр. 2.4.4.
Динамика на вкупните депозити на нефинансиските субјекти според секторската структура



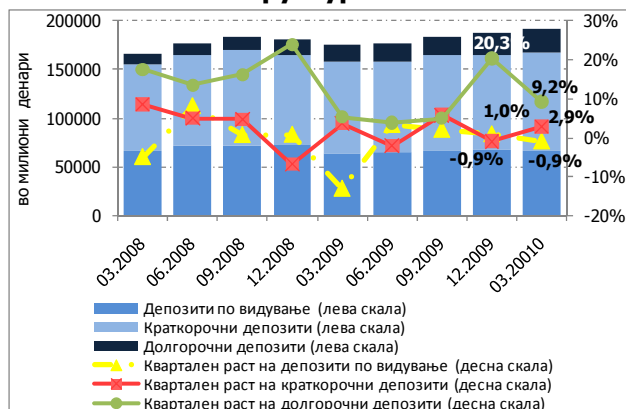
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

2.4.2. Движење на депозитите, според рочната структура

Во првиот квартал од 2010 година, депозитите по видување го продолжија трендот на постојано забавување на порастот, додека кај краткорочните и долгорочните депозити се забележува промена во динамиката на порастот во споредба со претходниот квартал.

Долгорочните депозити, коишто во последниот квартал од 2009 година покажаа брз квартален раст, во првиот квартал од 2010 година, имаа значително забавување на растот (од 11,1 процентни поени).

Графикон бр. 2.4.5.
Динамика на вкупните депозити на нефинансиските субјекти според рочната структура



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Табела бр. 2.4.1.**Распореденост на депозитите по групи банки, со состојба на 31.03.2010 година**

Групи банки	Секторска структура				Рочна структура				Валутна структура			
	Претпријатија	Население	Останати комитенти	Вкупно	По видување	Краткорочни	Долгорочни	Вкупно	Денарски	Денарски со валутна клаузула	Девизни	Вкупно
Големи банки	24,7%	71,5%	3,8%	100,0%	35,3%	52,4%	12,3%	100,0%	41,0%	2,6%	56,4%	100,0%
Средни банки	34,4%	61,5%	4,2%	100,0%	32,6%	51,8%	15,7%	100,0%	37,8%	5,7%	56,5%	100,0%
Мали банки	36,7%	52,7%	10,6%	100,0%	46,3%	42,8%	10,9%	100,0%	58,5%	8,0%	33,5%	100,0%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Групата големи банки има најголемо учество како во секторската структура, така и во рочната и валутната структура на депозитите. Позначителни структурни промени кај депозитите по групи банки се забележуваат само од аспект на валутната структура на депозитите. Групата големи банки го намали учеството во депозитите во денари со валутна клаузула (за 20,1 процентен поен), на сметка на зголеменото учество на групата средни банки во овие депозити (за 19,2 процентни поени).

Табела бр. 2.4.2.**Структура на депозитите по групи банки, со состојба на 31.03.2010 година**

Групи банки	Секторска структура			Рочна структура			Валутна структура		
	Претпријатија	Население	Останати комитенти	По видување	Краткорочни	Долгорочни	Денарски	Денарски со валутна клаузула	Девизни
Големи банки	66,5%	76,6%	68,7%	74,3%	74,1%	69,2%	74,1%	54,8%	74,2%
Средни банки	30,1%	21,5%	24,7%	22,4%	23,9%	28,7%	22,3%	39,4%	24,3%
Мали банки	3,4%	1,9%	6,6%	3,3%	2,1%	2,1%	3,6%	5,8%	1,5%
Цел банкарски систем	27,3%	68,6%	4,1%	34,9%	52,0%	13,1%	40,7%	3,4%	55,9%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во секторската структура на депозитите, депозитите на населението и понатаму го имаат најголемото учество во вкупните депозити, кај сите три групи банки. Од аспект на рочноста, краткорочните депозити се најзастапени кај групите големи и средни банки, додека кај малите банки најголемо учество во вкупните депозити имаат депозитите по видување. На 31.03.2010 година, исто како и во претходниот квартал, анализата според валутната структура не покажа значителни промени. Така, девизните депозити и понатаму имаат најголемо учество во валутната структура на групите големи и средни банки, наспроти малите банки, кај кои денарските депозити се најзастапени.

3. Ризици во банкарското работење

3.1. Кредитен ризик

3.1.1 Динамика и структури на изложеноста на кредитниот ризик

Во првиот квартал од 2010 година, банките продолжија со зголемена претпазливост при преземањето на кредитниот ризик. На крајот од првиот квартал од 2010 година, изложеноста на кредитен ризик на ниво на банкарскиот систем изнесуваше 281.203 милиони денари. Споредено со 31.03.2009 година, изложеноста на кредитен ризик бележи раст од 18.304 милиони денари, односно за 7,0%. Раст на изложеноста на кредитен ризик се забележува и на квартална основа од 4.794 милиони денари, односно за 1,7%. Умерениот раст на изложеноста на кредитен ризик во првиот квартал на 2010 година е потврда за присутната конзервативност и селективност во пласирањето на средствата од страна на банките. Дополнително влијание во оваа насока имаше и неизвесноста во глобални рамки поврзани со случувањата со јавните финансии на некои земји од евро-зоната и нивното влијание врз македонската економија.

Воздржувањето на банките од преземање дополнителен кредитен ризик од претпријатијата и речиси апстиненција од кредитирањето на населението, најдобро се согледува преку годишните и кварталните промени во секторската структура на изложеноста на кредитен ризик. Така, како резултат на фокусираноста на банките кон зголемување на ликвидносниот потенцијал, преку зголемени нискоризични вложувања во благајнички записи и државни записи, на 31.03.2010 година, изложеноста кон секторот „финансиски институции и држава“ имаше највисока годишна стапка на раст од 28,3% во секторската структура на изложеноста на кредитен ризик. Овој сектор бележи најдинамичен раст и создаде 56,3% од кварталниот раст на вкупната изложеност. Кај изложеноста кон претпријатијата и населението се забележуваат скромни годишни стапки на промена.

Во првиот квартал од 2010 година е присутен процес на трансформација на девизните средства во странски банки во денарски пласмани, посебно во благајнички записи издадени од НБРМ. Набљудувано на годишна основа, најсилен раст бележи изложеноста во денари со валутна клаузула, што првенствено се должи на запишаните државни записи со валутна клаузула во евра, коишто почнаа да се издаваат во текот на втората половина на 2009 година.

Зголемените вложувања во благајничките записи на Народната банка го условија динамичниот квартален раст на категоријата од изложеноста „други побарувања“. Покрај тоа, во првиот квартал од 2010 година, продолжи засилената миграција на побарувањата кон побарувања со нефункционален статус. Така, нефункционалните кредити забележаа квартален раст од 1.583 милиони денари, односно за 10%, наспроти намалувањето на редовните побарувања врз основа на кредити и камата од 4.385 милиони денари, односно за 2,3%. Нефункционалните кредити кон секторот „претпријатија и други клиенти“ забележаа квартален раст од 12,3% и формираа 78,9% од кварталниот раст на вкупните

нефункционални кредити, наспроти нефункционалните кредити кон секторот „физички лица и трговци-поединци“ коишто забележаа поумерен квартален раст од 5,4%.

Табела бр. 3.1.1

Структури на изложеноста на кредитен ризик со квартална и годишна апсолутна и релативна промена

Изложеност на кредитен ризик	Учество во структурата на изложеноста на кредитен ризик, во %			Апсолутна квартална промена, во милиони денари	Квартална стапка на промена, во %	Апсолутна годишна промена, во милиони денари	Годишна стапка на промена, во %
	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010				
СЕКТОРСКА СТРУКТУРА НА ИЗЛОЖЕНОСТА НА КРЕДИТЕН РИЗИК							
Претпријатија и други клиенти	48,9%	47,1%	46,9%	1.789	1,4%	3.607	2,8%
Физички лица и трговци поединци	31,2%	29,6%	29,2%	304	0,4%	-128	-0,1%
Финансиски институции и држава	19,9%	23,3%	23,9%	2.701	4,2%	14.838	28,3%
ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА ИЗЛОЖЕНОСТА НА КРЕДИТЕН РИЗИК							
Денари	46,6%	43,3%	45,0%	7.011	5,9%	4.137	3,4%
Денари со валутна клаузула	24,3%	28,2%	28,4%	1.893	2,4%	15.936	24,9%
Девизи	29,1%	28,5%	26,6%	-4.110	-5,2%	-1.756	-2,3%
СТРУКТУРА НА ИЗЛОЖЕНОСТА НА КРЕДИТЕН РИЗИК СПОРЕД СТАВКИТЕ КОИ ЈА СОЧИНУВААТ							
Редовни побарувања - кредити и камата	72,2%	69,7%	67,0%	-4.385	-2,3%	-1.506	-0,8%
Нефункционални кредити	5,0%	5,8%	6,2%	1.583	10,0%	4.477	34,2%
Вонбилансни ставки	13,9%	13,2%	13,1%	456	1,3%	247	0,7%
Други побарувања и друг вид на изложеност	8,9%	11,3%	13,7%	7.140	22,8%	15.099	64,8%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во првиот квартал од 2009 година, раст на изложеноста на кредитен ризик се забележа кај сите групи банки. За одбележување е тоа што групата големи банки забележа најмал апсолутен и релативен квартален раст на изложеноста на кредитен ризик, додека групата средни банки, на 31.03.2010 година создаде 62,1% од вкупниот квартален раст на изложеноста на кредитен ризик. Забележителен квартален раст на изложеноста на кредитен ризик оствари и групата мали банки.

Табела бр. 3.1.2

Квартална и годишна апсолутна и релативна промена на изложеноста на кредитен ризик по групи банки на 31.03.2010 година

Групи банки	Изложеност на кредитен ризик (во милиони денари)			Годишна промена (31.03.2009 - 31.03.2010)			Квартална промена (31.12.2009 - 31.03.2010)		
	31.03.2009	31.12.2010	31.03.2010	Апсолутна промена (во милиони денари)	Стапка на промена (во %)	Учество во промената (во %)	Апсолутна промена (во милиони денари)	Стапка на промена (во %)	Учество во промената (во %)
Големи банки	184.617	195.422	196.167	11.550	6,3%	63,1%	745	0,4%	15,5%
Средни банки	66.363	69.238	72.213	5.850	8,8%	32,0%	2.975	4,3%	62,1%
Мали банки	11.920	11.749	12.823	903	7,6%	4,9%	1.074	9,1%	22,4%
Вкупно за банкарскиот систем	262.900	276.409	281.203	18.303	7,0%	100,0%	4.794	1,7%	100,0%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

3.1.2. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик на ниво на банкарски систем

Во првиот квартал од 2010 година продолжи миграцијата на изложеноста на кредитен ризик кон категориите со повисока ризичност. Зголемувањето на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во повисоките категории на ризик е забележливо како на квартална, така и на годишна основа, што всушност ги одразува отежнатите услови за работење на реалниот сектор, проследени со намалена ликвидност кај економските субјекти. Ваквото влошување на квалитетот на изложеноста на кредитен ризик е вообичаено во условите на забавување на експанзивната кредитната активност којашто беше присутна во претходните години. Распределбата по сектори покажува дека 56,6% од кварталниот раст на изложеноста со повисока ризичност произлегува од изложеноста кон секторот „претпријатија и други клиенти“, 41,1% е од изложеноста кон секторот „физички лица и трговци-поединци“, а 2,3% кај секторот „финансиски институции и држава“. Воедно, пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва⁷ забележа квартален раст со иста динамика како и изложеноста класифицирана во поризичните категории.

Табела бр. 3.1.3

Квартална и годишна промена на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ и на пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва

Изложеност на кредитен ризик	Износ (во милиони денари)			Квартална промена		Годишна промена	
	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	апсолутна	релативна	апсолутна	релативна
Изложеност на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик „В“	7.377	8.721	8.838	117	1,3%	1462	19,8%
Изложеност на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик „Г“	3.205	3.010	3.576	566	18,8%	371	11,6%
Изложеност на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик „Д“	7.512	10.117	10.685	568	5,6%	3173	42,2%
Вкупна изложеност класифицирана во категории на ризик „В“, „Г“ и „Д“	18.094	21.848	23.099	1.251	5,7%	5005	27,7%
Пресметана исправка на вредност и посебна резерва од страна на банките	16.353	17.996	19.222	1.226	6,8%	2868	17,5%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во услови на скроман раст на вкупната изложеност на кредитен ризик и забрзана миграција на постоечката изложеност кон категориите со повисока ризичност, показателите за кредитниот ризик и во првиот квартал од 2010 година прикажаа неповолни движења. Така, учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност, на квартална основа, се зголеми за 0,3 процентни поени и на 31.03.2010 година изнесуваше 8,2%. При евентуална потреба за целосно покривање на нефункционалните кредити (со искористување на пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва) би биле апсорбирани 14,6% од сопствените средства на банкарскиот систем, што е повисоко за 1,4 процентни поени во споредба со 31.12.2009 година. Ова би довело до намалување на адекватноста на капиталот на банкарскиот систем од тековните 16,8% на 14,4%.

⁷ На 31.03.2010 година, од вкупната идентификувана и пресметана исправка на вредноста и посебна резерва, 0,9% не беа издвоени и признаени како расход во билансот на успех.

Табела 3.1.4**Показатели за степенот на ризичност на изложеноста на кредитен ризик на банкарскиот систем**

Показатели за кредитниот ризик	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010
Просечно ниво на ризичност	6,2%	6,5%	6,8%
Пресметана исправка на вредност и посебна резерва/Сопствени средства	47,3%	51,3%	53,2%
% на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	6,9%	7,9%	8,2%
% на „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	2,9%	3,7%	3,8%
Покриеност на „В“, „Г“ и „Д“ со издвоена исправка на вредност и посебна резерва	88,4%	82,4%	82,5%
Покриеност на нефункционалните кредити со пресметаната исправка на вредност за нефункционални кредити	н.п.	70,9%	70,1%
Нефункционални кредити/Вкупни кредити	7,5%	9,1%	9,9%
% на „В“, „Г“ и „Д“ во сопствени средства	52,3%	62,2%	64,0%
% на „Д“ во сопствени средства	21,7%	28,8%	29,6%
% на нефункционални кредити, нето од пресметаната исправка на вредност за нефункционални кредити во сопствени средства	н.п.	13,2%	14,6%
% на „В“, „Г“ и „Д“ нето од пресметана исправка на вредност и посебна резерва, во сопствени средства	20,6%	23,0%	23,0%

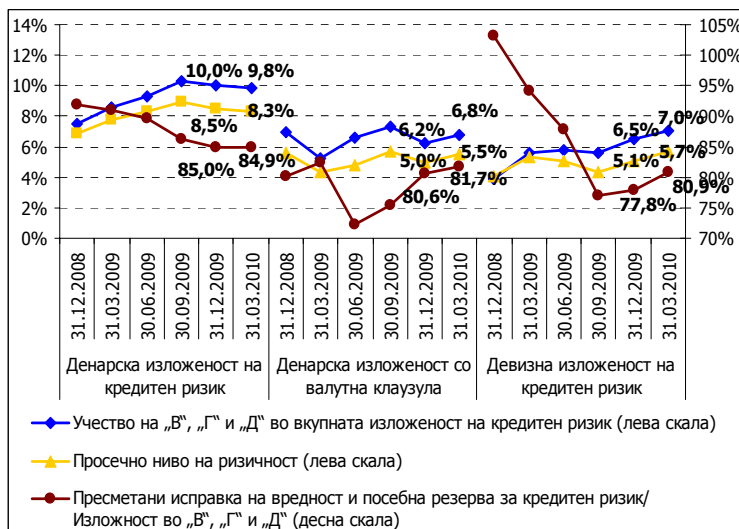
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Просечното ниво на ризичност⁸ на вкупната изложеност на кредитен ризик на 31.03.2010 година изнесуваше 6,8% и е повисоко за 0,3 процентни поени во однос на крајот на 2009 година. За делот од изложеноста којшто е класифициран на поединечна основа, просечното ниво на ризичност на 31.03.2010 година изнесува 7,7% и во однос на крајот на 2009 година е поголемо за 0,3 процентни поени. По одделни категории на ризик, просечното ниво на ризичност, на крајот од првиот квартал на 2010 година изнесува 1,0% за „А“, 10,7% за „Б“, 26,9% за „В“, 66,0% за „Г“ и 93,5% за „Д“. На 31.03.2010 година, 17,4% од вкупната изложеност на кредитен ризик е класифицирана на групна основа. Најголем дел од изложеноста класифицирана на групна основа, односно 88,6% се класифицира како портфолио на мали кредити чијашто просечна ризичност на 31.03.2010 година изнесува 2,9%. Просечната ризичност на остатокот од изложеноста на групна основа, којшто е класифициран во хомогени потпортфолија на слични финансиски инструменти коишто не се оштетени на поединечна основа, на 31.03.2010 година изнесува 0,5%. Токму ниското ниво на исправка на вредноста и посебната резерва за изложеноста којашто се класифицира на групна основа претставува значаен фактор на ризик за банките и може да извор на дополнителни загуби поради оштетување на средствата за кредитен ризик, особено ако се има предвид скромното искуство во домашниот банкарски систем околу мерењето на кредитните загуби преку статистички модели.

⁸ Просечното ниво на ризичност се пресметува како однос меѓу пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва и вкупната изложеност на кредитен ризик.

Анализирано според валутната структура на изложеноста на кредитен ризик, во првиот квартал на 2009 година, влошувањето на показателите за кредитниот ризик беше забележано кај денарската изложеност со валутна клаузула и кај девизната изложеност. Кај изложеноста во денари со валутна клаузула носител на овој процес беше растот на изложеноста со повисок степен на ризичност („В“, „Г“ и „Д“), којшто на квартална основа изнесуваше 12,2% (591 милион денари), придонесувајќи со 47,3% во вкупниот квартален раст на поризичната изложеност. Кај девизната изложеност, влошувањето на показателите за ризичност првенствено произлегува од падот на средствата пласирани во странски банки, за кои по правило идентификуваната исправка на вредноста е релативно мала. Оттука, паралалено со кварталниот раст на девизната изложеност класифицирана во категориите со повисока ризичност од 3,3%, односно 168 милиони денари, просечното ниво на ризичност и учеството на изложеноста во класифицирана во категории на ризик „В“, „Г“ и „Д“ на квартална основа забележа зголемување. Кај изложеноста на кредитен ризик во денари се подобрија показателите за ризичноста, што првенствено произлегува од зголемените вложувања на банките во благајнички записи. Денарската изложеност класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ забележа квартален раст од 492 милиона денари, односно за 4,1%. Покрај тоа, кај денарската изложеноста на кредитен ризик, просечното ниво на ризичност и учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ (од 8,3% и 9,8%, соодветно), на 31.03.2010 година се на повисоко ниво во споредба со изложеноста во денари со клаузула и изложеноста во девизи.

Графикон бр. 3.1.1
Показатели за кредитен ризик според валутната структура на изложеноста



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Во првиот квартал од 2010 година, износот на отпишани побарувања од страна на банките немаше поголемо влијание врз показателите за ризичноста на изложеноста на кредитен ризик. Така, во првиот квартал од 2010 година, банките направија отписи на побарувања во износ од 385 милиони денари, што претставува 0,1% од вкупната изложеност на кредитен ризик на 31.12.2009 година. Во истиот период, банките наплатија претходно отпишани побарувања во износ од 24 милиони денари. Споредено со првиот квартал од 2009 година, износот на отпишани побарувања е речиси преполовен односно е помал за 365 милиони денари. Во секторската структура на отпишаните побарувања, главно место имаат побарувањата од нефинансиски правни лица коишто опфаќаат 98,0% од отпишаните побарувања, додека во валутната структура најзастапени се денарските побарувања со учество од 99,0%. Најголем дел од отпишаните побарувања во првиот квартал на 2010 година се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити

(учество од 57,5%), по кои следат побарувањата врз основа на камата (учество од 43,5%). Доколку банките не извршиле отписи на побарувања, учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“, на 31.03.2010 година, би изнесувало 8,3% (наместо 8,2%).

Зголемувањето на ризичноста на изложеноста на кредитен ризик во првиот квартал од 2010 година беше видливо кај групите големи и средни банки, додека кај групата мали банки се забележаа позитивни движења кај показателите за кредитен ризик. Ова првенствено се должи на подинамичниот квартален раст на изложеноста на групата мали банки, но и поради фактот што оваа група банки во периодот на кредитна експанзија, имаше значително поскромен раст на изложеноста на кредитен ризик кон приватниот сектор. На 31.03.2010 година, кај групата мали банки, просечното ниво на ризичност изнесува 8,3% и е пониско за 1,6 процентни поени во споредба со нивото на крајот од 2009 година. Наспроти тоа, на 31.03.2010 година, кај групите големи и средни банки, просечното ниво на ризичност беше поголемо за 0,5 и 0,3 процентни поени, соодветно, во однос на 31.12.2009 година. Покриеноста на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ со идентификувана и издвоена исправка на вредноста и посебна резерва е најниска кај групата средни банки. Воедно, кај групата средни банки при евентуална целосна ненаплатливост на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за покривање на загубите би биле потребни 39,0% од сопствените средства и во однос на крајот од 2009 година, само кај оваа група банки се забележува раст кај овој показател.

Табела 3.1.5

Показатели за степенот на ризичност на изложеноста на кредитен ризик по одделни групи банки

Показатели за кредитен ризик	Големи банки			Средни банки			Мали банки		
	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010
Просечно ниво на ризичност	6,6%	6,6%	7,1%	4,6%	5,6%	5,9%	10,3%	9,9%	8,3%
Пресметана исправка на вредност и посебна резерва/Сопствени средства	58,8%	63,3%	63,8%	33,2%	40,5%	45,4%	25,1%	23,0%	21,4%
% на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	6,8%	7,1%	7,5%	6,5%	9,7%	10,0%	10,9%	11,0%	9,1%
% на „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	3,1%	3,6%	3,8%	1,4%	3,0%	3,2%	7,7%	8,6%	7,3%
Покриеност на „В“, „Г“ и „Д“ со издвоена исправка на вредност и посебна резерва	97,2%	93,8%	94,9%	62,6%	57,4%	56,1%	89,7%	90,5%	91,2%
Покриеност на нефункционалните кредити со пресметаната исправка на вредност за нефункционални кредити	н.п.	76,3%	77,0%	н.п.	55,0%	52,5%	н.п.	86,8%	87,3%
% на „В“, „Г“ и „Д“ во сопствени средства	60,8%	67,4%	67,3%	47,1%	70,4%	77,7%	26,6%	25,4%	23,5%
% на „Д“ во сопствени средства	27,5%	34,3%	34,3%	10,3%	21,7%	24,5%	18,8%	19,8%	18,7%
% на нефункционални кредити, нето од пресметаната исправка на вредност за нефункционални кредити во сопствени средства	н.п.	12,2%	12,0%	н.п.	21,2%	27,3%	н.п.	2,5%	2,3%
% на нето „В“, „Г“ и „Д“ во сопствени средства	22,3%	21,7%	20,5%	25,2%	35,8%	39,0%	5,1%	4,2%	3,5%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

3.1.3. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и други клиенти“

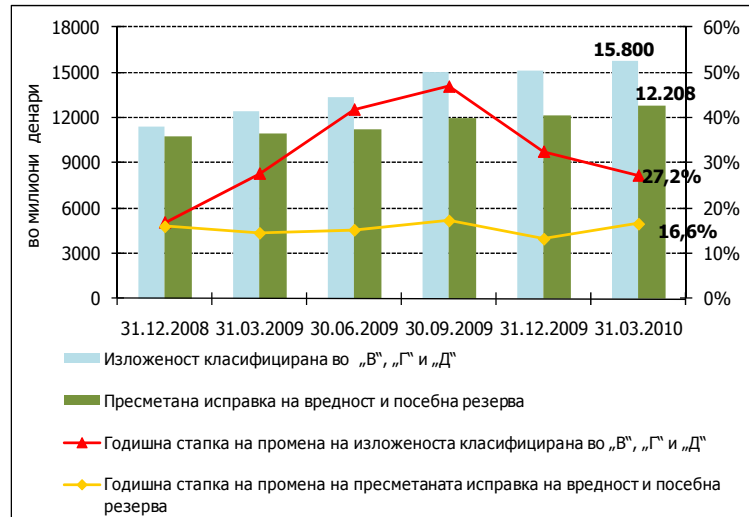
Отежнатите услови за работење на реалниот сектор, последни со намалена ликвидност, ограничениот капацитет за пронаоѓање нови извори на финансирање и претпазливата кредитна политика на банките, создадоа предуслови за понатамошно влошување на квалитетот на изложеноста кон секторот „претпријатија и други клиенти“.

На 31.03.2010 година, изложеноста класифицирана во категориите „В“, „Г“ и „Д“ забележа годишна стапка на раст од 27,2%, што е најмала годишна стапка на раст во изминатите пет квартали. Во првиот квартал од 2010 година, изложеноста кон овој сектор класифицирана во поризичните категории, забележа раст од 708 милиони денари, односно за 4,7%, додека пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва забележа квартален раст од 669 милиони денари, односно за 5,5%. По одделни дејности, најизразен квартален раст на изложеноста класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ се забележува кај дејноста „трговија на големо и мало“ од 261 милион денари, односно за 8,6%, по што следат изложеноста кон дејноста „индустрија“ со квартален раст од 153 милиони денари и изложеноста кон дејноста „сообраќај складирање и врски“ со раст од 106 милиони денари. Воедно, овие три дејности создадоа 73,5% од вкупниот квартален раст на изложеноста со повисока ризичност кон овој сектор (анекс бр. 7 – Квартална и годишна промена на изложеноста кон претпријатија и други клиенти класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ и пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва).

Во првиот квартал од 2010 година, показателите за кредитниот ризик на изложеноста кон секторот „претпријатија и други клиенти“ забележаа влошување. Така, просечното ниво на ризичност и учеството на изложеноста од категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност кон овој сектор забележаа квартално зголемување од по 0,4 процентни поени. Од друга страна, побрзиот квартален раст на пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва придонесе за зголемување на покриеноста на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 0,7 процентни поени, на квартална основа. По одделни дејности, на 31.03.2010 година, највисока ризичност на изложеноста се забележува кај дејностите „индустрија“ и „хотели и ресторани“, а на квартална основа најбрзо влошување на степенот на ризичност се забележува кај изложеноста кон дејноста „активности во врска со недвижен имот“.

Графикон бр. 3.1.2

Изложеност класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ и пресметана исправка на вредноста и посебната резерва за изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и други клиенти“



Извор: НБРМ, врз основа на податоци доставени од страна на банките

Табела 3.1.6

Показатели за степенот на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и други клиенти“, по одделни дејности

Показатели за изложеноста на кредитен ризик по дејности	Датум	Индустрија	Земјоделство, лов и шумарство	Градежништво	Трговија на големо и мало	Сообраќај, складирање и врски	Хотели и ресторани	Активности во врска со недвижен имот	Вкупна изложеност кон претпријатија и останати клиенти
Учество во изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати клиенти“	31.03.2009	39,2%	2,9%	10,4%	30,3%	6,5%	3,0%	5,1%	100,0%
	31.12.2009	37,2%	3,2%	10,9%	31,5%	6,1%	2,9%	5,5%	100,0%
	31.03.2010	36,8%	3,3%	10,7%	32,4%	6,2%	3,0%	4,6%	100,0%
Просечно ниво на ризичност	31.03.2009	10,9%	16,4%	7,1%	6,7%	6,2%	7,1%	4,4%	8,6%
	31.12.2009	12,7%	13,3%	5,4%	7,3%	6,9%	12,8%	5,8%	9,3%
	31.03.2010	13,3%	12,4%	6,2%	7,5%	6,9%	13,3%	7,0%	9,7%
Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	31.03.2009	12,9%	19,5%	7,7%	7,3%	8,9%	7,7%	2,4%	9,7%
	31.12.2009	16,2%	16,6%	6,6%	7,4%	9,2%	26,9%	8,6%	11,6%
	31.03.2010	16,5%	15,2%	7,1%	7,7%	10,2%	27,5%	10,6%	12,0%
Идвоена исправка на вредност за нефункционални кредити / нефункционални кредити	31.12.2009	73,8%	72,0%	78,8%	77,4%	70,9%	65,0%	58,5%	74,4%
	31.03.2010	73,5%	73,9%	74,5%	76,8%	62,7%	46,6%	37,8%	71,2%
Загуби поради оштетување на средствата / Изложеност класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“	31.03.2009	84,5%	84,3%	92,3%	92,4%	70,1%	92,9%	184,1%	88,5%
	31.12.2009	78,2%	80,4%	82,0%	99,2%	75,4%	47,6%	68,0%	80,4%
	31.03.2010	80,5%	81,7%	88,4%	96,9%	67,3%	48,3%	65,4%	81,1%

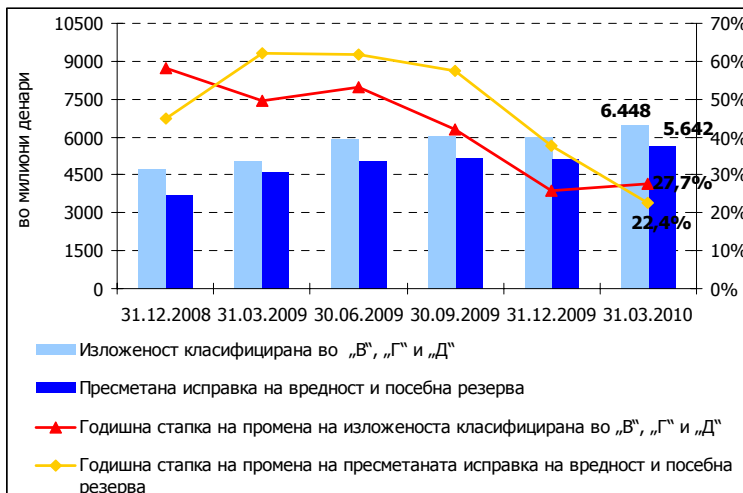
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Анализирано по одделни групи банки, најизразен квартален раст на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ од 590 милиони денари, односно за 5,7% се забележува кај групата големи банки. Кварталниот раст на изложеноста со повисока ризичност кај групата средни банки изнесува 243 милиони денари, односно за 6,0%, додека кај групата мали банки се забележа квартално намалување на изложеноста со повисока ризичност од 125 милиони денари, односно за 15,9%. Забележливи се значителни разлики кај одредени показатели за кредитниот ризик по одделни групи банки, коишто особено се видливи кај показателот за покриеноста на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ со идентификувана исправка на вредноста и посебна резерва. Така, кај групата средни банки оваа покриеност изнесува 52,5%, додека кај групите големи и мали банки изнесува 91,9% и 86,2%, соодветно (анекс бр. 9 - Показатели за кредитниот ризик по одделни сектори или кредитни производи, по групи банки на 31.03.2010 година). Овие разлики упатуваат на постоењето разлики помеѓу одделните банки во начинот на процената на ризиците што се одразува и на класификацијата на изложеноста и пресметката на соодветната исправка на вредноста и посебната резерва за кредитниот ризик. Во услови на експанзија и при нормални економски движења, овие разлики би го опфаќале влијанието на идиосинкратичниот елемент присутен во изложеностите на одделните групи банки. Меѓутоа, во услови на неповолни општи економски движења, а особено при намален обем на активности на домашниот реален сектор и отежната ликвидност на економските субјекти, разликите во покриеноста на поризичната изложеност со исправка на вредноста и посебна резерва меѓу банките би требало да се помали, што всушност покажува дека пристапот користен при процената на постоечките ризици кај средните банки можно е да не го опфаќа во целост влијанието на факторите коишто се од системска природа.

3.1.4. Степен на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“

Растот на изложеноста класифицирана во категориите на ризик со повисока ризичност, во услови на воздржување на банките од кредитирање на секторот „физички лица“ во првиот квартал од 2010 година, доведе до влошување на показателите за квалитетот на изложеноста кон физички лица. Просечната ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“ расте. Исто така и изложеноста класифицирана во категориите „В“, „Г“ и „Д“ на квартална основа забележа раст од 485 милиони денари, односно за 8,1%. Со тоа, на 31.03.2010 година, учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ изнесува 8,2% и на годишна основа, расте за 1,7 процентни поени. Притоа, идентификуваната и пресметана исправка на вредноста и посебната резерва за изложеноста кон секторот „физички лица“ забележа квартален раст од 525 милиони денари, односно за 10,3%. Кварталниот раст на пресметаната исправка на вредноста и посебната резерва, којшто е подинамичен од кварталниот раст на изложеноста на кредитен ризик кон физичките лица класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“, придонесе за зголемување на покриеноста на изложеноста со повисока ризичност со исправка на вредноста и посебна резерва во првиот квартал од 2009 година.

Графикон бр. 3.1.3
Изложеност класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ и пресметана исправка на вредноста за изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

По одделни кредитни производи коишто се нудат на населението, најизразен квартален раст на изложеноста со повисока ризичност, од 306 милиони денари, односно за 10,8%, се забележа кај потрошувачките кредити, по што следи изложеноста класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ врз основа на кредитни картички, којшто бележи квартален раст од 151 милион денари, односно 9,6% (анекс бр. 8 – Квартална и годишна промена на изложеноста кон физички лица класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ и пресметаната исправка на вредноста и посебна резерва). Зголемувањето на изложеноста класифицирана во поризичните категории кај секторот „физички лица“ во основа произлегува од отежнатите услови за домашните економски субјекти како последица на глобалните економски нарушувања. Сепак, како важен елемент којшто ја одредува ризичноста на изложеноста кон физичките лица, треба да се има предвид експанзивниот раст на кредитирањето на овој сектор во минатиот неколкугодишен период, во кој стандардите за воспоставување

изложеност на кредитен ризик беа полабави и пристапот на оцена на ризиците беше со понизок степен на претпазливост.

Табела бр. 3.1.7

Показатели за степенот на ризичност на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“, по одделни кредитни производи

Показатели за ризичноста на изложеноста на кредитен ризик	Датум	Кредити за станбен и деловен простор	Потрошувачки кредити	Негативн и салда по тековни сметки	Кредитни картички	Автомобилски кредити	Вкупна изложеност кон физички лица
Учество во изложеноста на кредитен ризик кон секторот „физички лица“	31.03.2009	18.1%	32.1%	10.7%	29.7%	6.2%	100.0%
	31.12.2009	19.1%	32.3%	10.9%	30.1%	6.1%	100.0%
	31.03.2010	19.5%	32.4%	10.9%	30.1%	5.8%	100.0%
Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	31.03.2009	4.0%	10.1%	3.3%	4.9%	5.8%	6.5%
	31.12.2009	3.8%	11.3%	4.0%	6.7%	5.7%	7.7%
	31.03.2010	4.5%	12.4%	4.1%	7.3%	6.1%	8.2%
Просечно ниво на ризичност	31.03.2009	3.5%	7.4%	6.2%	5.8%	4.2%	5.9%
	31.12.2009	3.1%	8.5%	6.2%	6.4%	4.5%	6.6%
	31.03.2010	3.7%	9.7%	6.3%	7.0%	5.0%	7.2%
Издвоена исправка на вредност за нефункционални кредити / нефункционални кредити	31.12.2009	52.7%	58.5%	86.8%	74.5%	61.1%	64.1%
	31.03.2010	58.1%	62.5%	88.6%	75.9%	64.3%	67.2%
Загуби поради оштетување на средствата / Изложеност на кредитен ризик калсифицирана во „В“, „Г“ и „Д“	31.03.2009	86.5%	73.8%	187.5%	116.8%	72.0%	91.2%
	31.12.2009	81.5%	75.6%	155.6%	95.7%	78.5%	85.8%
	31.03.2010	81.9%	78.5%	153.3%	95.2%	82.7%	87.5%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Анализирано по одделни кредитни производи, на 31.03.2010 година просечното ниво на ризичност и учеството на изложеноста класифицирана во поризичните категории е највисоко кај потрошувачките кредити, коишто воедно имаат и најголемо учество во структурата на изложеноста на кредитен ризик кон физичките лица. Најмала покриеност на нефункционалните кредити со соодветната идентификувана исправка на вредноста и посебна резерва, од 58,1%, се забележува кај кредитите за станбен и деловен простор.

На 31.03.2010, највисоко учество на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во изложеноста кон физичките лица, од 14,5%, се забележува кај групата средни банки. Воедно, на 31.03.2010 година, кај групата средни банки покриеноста на изложеноста од категориите со повисока ризичност со исправка на вредноста и посебна резерва изнесува 56,8%, што е значително пониско од степенот на покриеност кај групите големи и мали банки, којшто на 31.03.2010 година изнесува 102,3% и 88,1% соодветно. Оваа разлика во степенот на покриеност на изложеноста на кредитен ризик од категориите „В“, „Г“ и „Д“ со идентификуваната исправка на вредноста и посебна резерва го потврдуваат постоењето на значителни разлики во процената на очекуваните загуби од кредитниот ризик, а со тоа и на ризиците во кредитните портфолија меѓу поединечните банки (анекс бр. 9 - Показатели за кредитниот ризик по одделни сектори или кредитни производи, по групи банки на 31.03.2010 година).

Стрес-тест симулација⁹ за чувствителноста на банкарскиот систем на зголемување на ризичноста на изложеноста на кредитен ризик, кон секторот „претпријатија и други клиенти“ и кон секторот „физички лица“

Стрес-тест симулацијата за чувствителноста на банкарскиот систем на евентуално влошување на ризичноста на изложеноста на кредитен ризик кон нефинансиските субјекти претпоставува миграција на определен процент на изложеност од секоја категорија на ризик, кон двете следни категории со повисок степен на ризичност, каде што се распоредуваат во подеднаков износ. Дополнително на тоа, при симулацијата се претпоставува идентично ниво на просечна ризичност на секоја од категориите на ризик, како и пред миграцијата на изложеноста. Целта на симулацијата е да се утврди можниот негативен ефект врз адекватноста на капиталот и ризичноста на изложеноста од миграцијата на изложеноста на кредитен ризик од постоечката во повисоките категории на ризик (како за вкупната изложеност, така и за изложеноста по одделни сектори и дејност).

Доколку се претпостави дека 10% и 30% од изложеноста на кредитен ризик кон секторите „физички лица“ и „претпријатија и други клиенти“ ќе се прераспоредат од категориите со пониска кон категориите со повисока ризичност, тогаш адекватноста на капиталот на банкарскиот систем би се намалила за 2,0 и за 6,0 процентни поени, соодветно. При оваа миграција, учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеноста на кредитен ризик на ниво на банкарскиот систем би изнесувало 12,0% и 19,5%, соодветно (8,2% пред симулацијата). Анализата на резултатите според одделни дејности покажува дека евентуалната миграција на изложеноста би предизвикала најголемо влошување на ризичниот профил кај изложеноста кон дејностите „хотели и ресторани“, „земјоделство, лов и шумарство“ и „индустрија“. Кај одделните кредитни производи коишто се нудат на физичките лица, најголема ризичност по евентуалната миграција, исто како и пред симулацијата, би имале потрошувачките кредити, по кои би следела изложеноста врз основа на кредитни картички. Најголемо намалување на адекватноста на капиталот, при претпоставената миграција на изложеноста на кредитен ризик, се забележува при миграција на изложеноста кон дејностите „индустрија“ и „трговија на големо и мало“, за изложеноста кон секторот „претпријатија и други клиенти“, и кај изложеноста врз основа на кредитни картички и кај потрошувачки кредити, за изложеноста кон секторот „физички лица“. По одделни групи банки, поголемо намалување на адекватноста на капиталот би се забележало кај групата големи банки, при што таа би се приближила кон законски пропишаното минимално ниво од 8%.

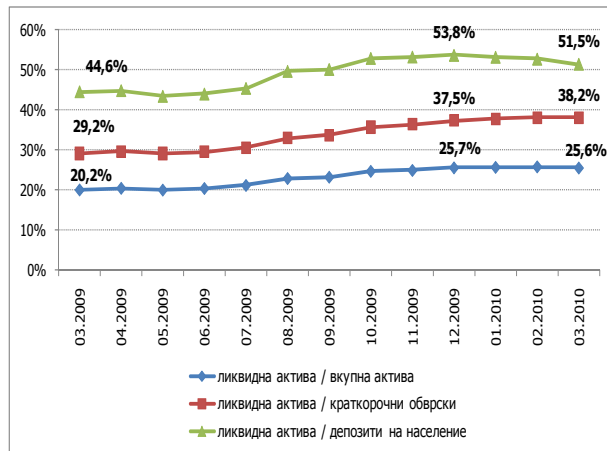
⁹ Стрес-тест симулацијата е спроведена со користење на податоците од Кредитниот регистар со состојба на 31.03.2010 година.

3.2 Ликвидносен ризик

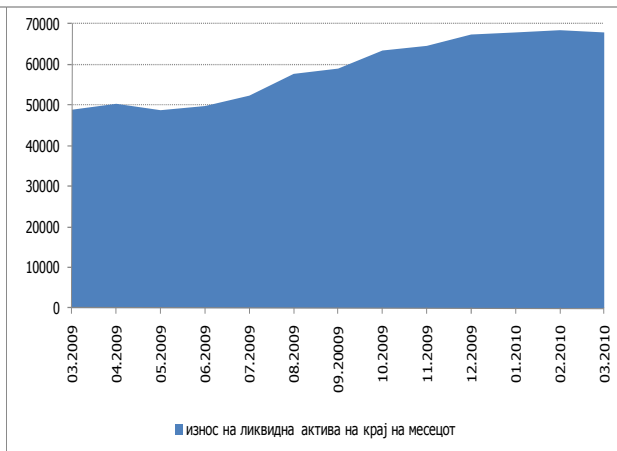
3.2.1 Показатели за ликвидноста на банките¹⁰

Забавениот раст на ликвидната актива во текот на првиот квартал од 2010 година го забави и позитивниот тренд кај некои од показателите за ликвидноста на банките. Во споредба со крајот на 2009 година, покриеноста на депозитите на населението со ликвидна актива се намали за 2,3 процентни поени, додека учеството на ликвидна актива во вкупна актива е незначително намалено. За разлика од нив, зголемената покриеност на краткорочните обврски со ликвидна актива, се должи на намалувањето на краткорочните обврски, наспроти минималниот раст на ликвидните средства на квартална основа (анекс бр. 10 - Показатели за ликвидноста на банките). **Сепак, во однос на показателите за ликвидноста на крајот на март 2009 година, тие забележаа подобрување,** што се должи на поголемиот обем ликвидни средства. Голем придонес за квалитативно зајакнување на ликвидносната позиција на банкарскиот сектор имаше прудентно-регулаторната мерка на НБРМ, со која беше воведена обврската за банките за одржување минимални стапки на ликвидност (почнувајќи од март 2009 година), како за позициите во денари, така и за позициите во девизи (анекс бр. 11 - Преглед за исполнување на стапката за ликвидност до 30 дена и до 180 дена). Така, за период од една година, по воведувањето на оваа мерка, ликвидната актива бележи нагорен тренд и заклучно со крајот на март 2010 година, го достигнаа износот од 67.974 милиони денари, со што забележа пораст од 39%.

Графикон број 3.2.1
Показатели за ликвидноста на банкарскиот систем



Графикон број 3.2.2
Движење на ликвидната актива на банкарскиот систем

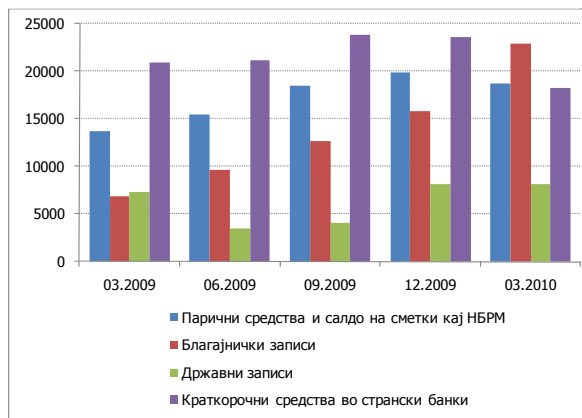


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од банките.

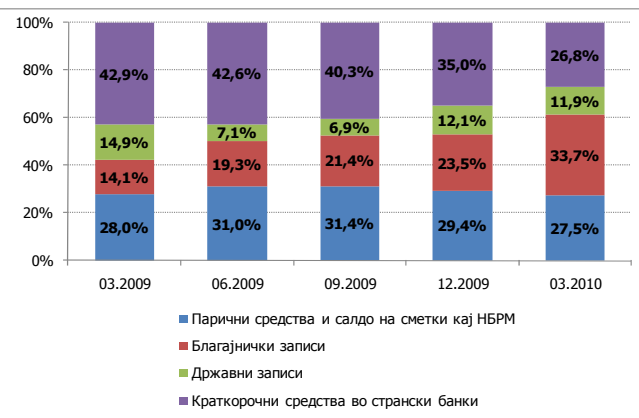
¹⁰ При пресметката на одделните компоненти за анализа на ликвидносната позиција на банките не се земаат предвид депозитите и кредитите на домашните банки (компоненти од активата), односно депозитите на и заемите од домашните банки (компоненти од пасивата).

Растот на ликвидната актива во целост се должи на растот на благајничките записи, којшто го амортизира кварталниот пад на сите останати елементи на ликвидната актива. И покрај надолниот тренд на основната каматната стапка на НБРМ во текот на првиот квартал од 2010 година, благајничките записи забележаа квартален пораст од 7.092 милиона денари, или за 44,8%, со што го зајакнаа нивното структурно учество во ликвидната актива. Сите останати елементи на ликвидната актива забележаа негативна квартална стапка на промена, што услови и намалување на нивното структурно учество во ликвидните средства.

Графикон број 3.2.3
Месечна состојба на елементите на ликвидната актива на банкарскиот систем



Графикон број 3.2.4
Структура на елементите на ликвидната актива на банкарскиот систем

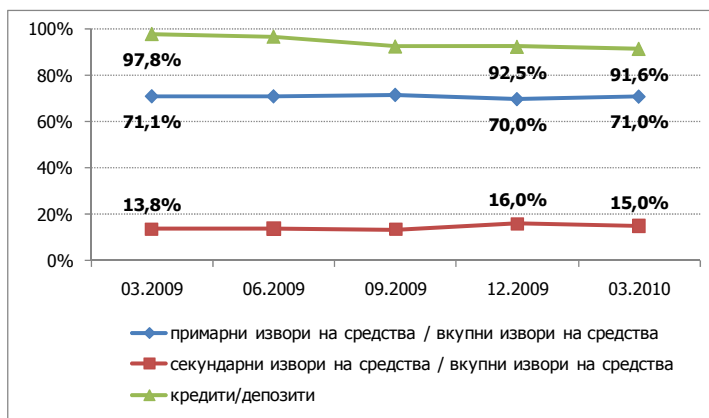


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од банките.

3.2.2 Извори на финансирање на активностите

На крајот на првиот квартал од 2010 година структурата на изворите на финансирање е речиси непроменета, во споредба со претходниот квартал и со првиот квартал од 2009 година. Банкарскиот систем на Република Македонија ги финансира своите активности главно од депозити, а секундарните извори на средства заземаат околу 15% од вкупните извори на средства. Ваквата структура на изворите условува показателот за соодносот на одобрените кредити и примените депозити (loan-to-deposit-ratio) постојано да е повисок од 90%.

Графикон број 3.2.5
Релативно значење на одделните извори на средства и движење на соодносот помеѓу кредитите и депозитите

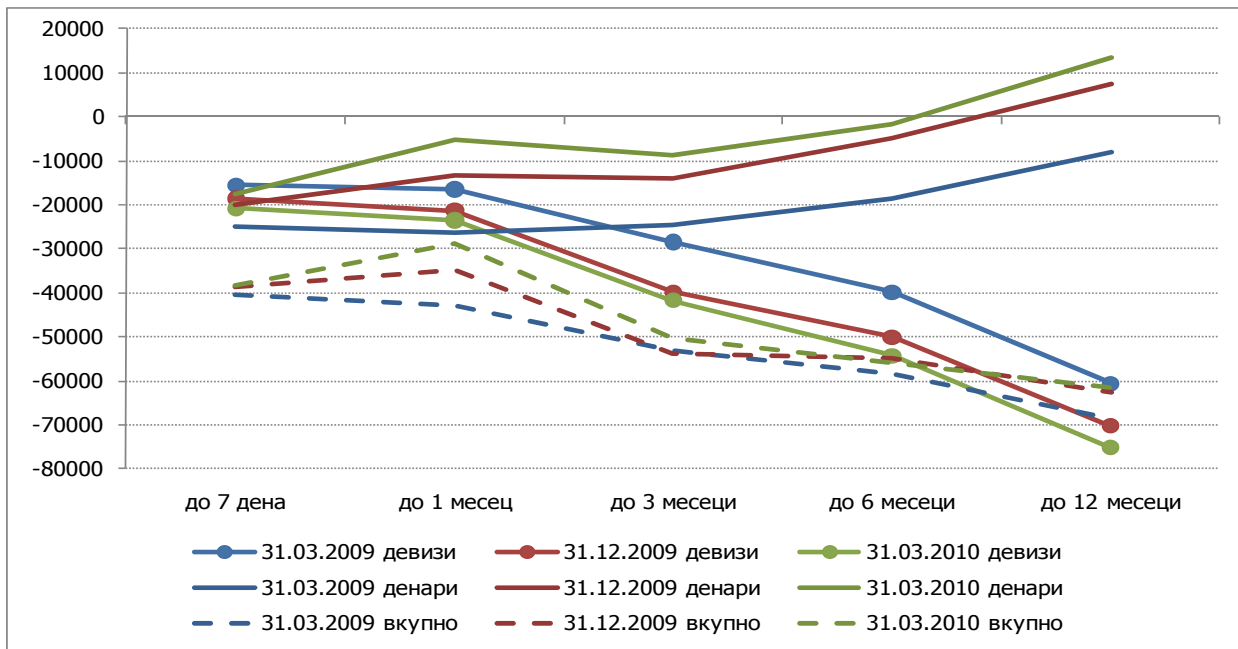


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од банките.

3.2.3 Рочна структура на средствата и обврските на банките

На крајот на првиот квартал од 2010 година, дојде до натамошно продлабочување на рочниот јаз помеѓу активата и пасивата во странска валута, наспроти подобрувањето кај позициите во домашна валута. Негативниот јаз меѓу средствата и обврските, од аспект на нивната договорна рочност, продолжи да се намалува. Ова, во најголема мера, се поврзува со забавената кредитна активност на банките, како и промените во структурата на активата, во насока на држење на поголемо ниво на ликвидната актива со пократок рок, што соодветствува со кратките рокови

Графикон бр. 3.2.6
Договорна преостаната рочна (не)усогласеност на средствата и обврските на банкарскиот систем според валутата и вкупно (кумулатив по рочни блокови)



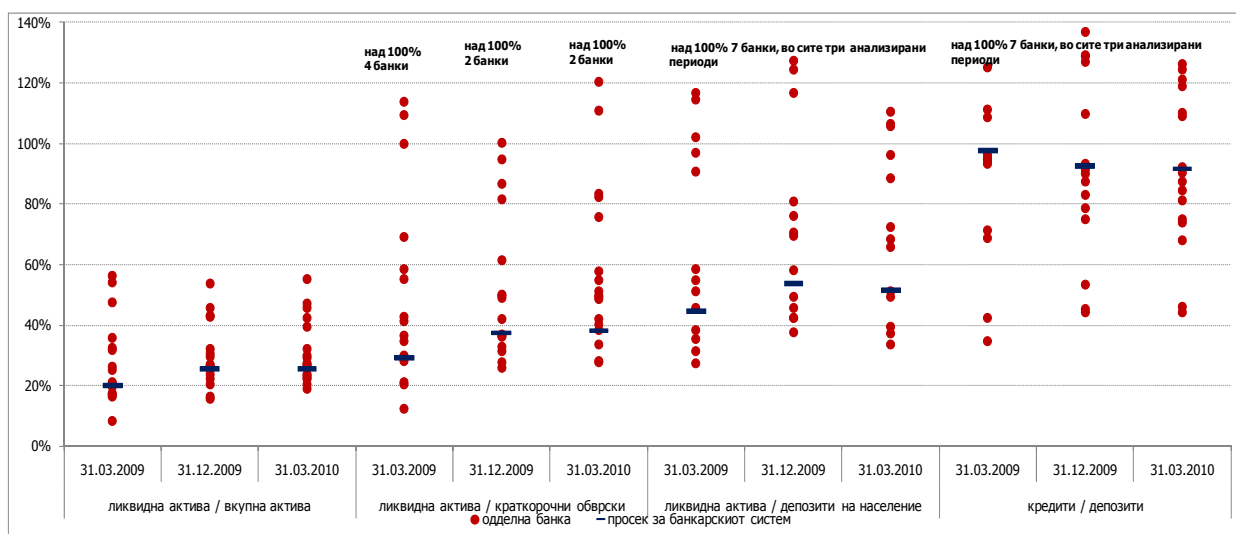
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

карактеристични за поголемиот дел од обврските. И покрај неусогласеноста во договорната рочна структура на средствата и обврските, според очекувањата на банките постои усогласеност помеѓу рочноста на средствата и обврските, пред сè како резултат на високиот степен на стабилност на краткорочните извори на средства, согласно со нивните очекувања (анекс бр. 12 и 13 - Договорна и очекувана рочна структура на средствата и обврските на банкарскиот систем на 31.03.2010 година). На 31.03.2010 година, според очекувањата на банките, нивото на стабилни депозити е високо (77,7%), и покрај значителното намалување за 5,4 процентни поени во однос на крајот на 2009 година.

3.2.4 Ликвидност по одделни банки¹¹

Показателите за ликвидноста по одделни банки упатува на тоа дека дел од нив го следат трендот на ниво на банкарскиот систем, додека останатите забележаа спротивставени движења. Во сите три анализирани периоди, поголемиот број од банките имаат повисоко учество на ликвидната актива во вкупната актива, од нивото на банкарскиот систем. Притоа, кај поголем број банки се забележува подобрување на овој показател во однос на состојбата на 31.12.2009 година и во однос на истиот квартал од минатата година. Кај помал број банки покриеноста на депозитите на населението со ликвидна актива се движи околу, па дури и под просечното ниво на банкарски систем. Тоа укажува на тоа дека поголем број од банките располагаат со висока ликвидност, односно со повисоко ниво ликвидни средства од нивото на прибраните депозити од населението. Високото учество на кредитите во вкупните депозити ја потврдува улогата на депозитите како главен извор за финансирање на активностите на банките. Кај некои банки дури постои и целосна искористеност на депозитите, што упатува на фактот дека тие банки својата кредитна активност ја финансираат и од други извори на средства (капитал и заеми). Кај многу мал број банки соодносот на одобрените кредити и промените депозити е помал од 50%, што упатува на нивната значително пониска кредитна активност, а следствено и на нивниот скроман придонес за финансиското посредување.

Графикон бр. 3.2.7
Показатели за ликвидноста по одделни банки



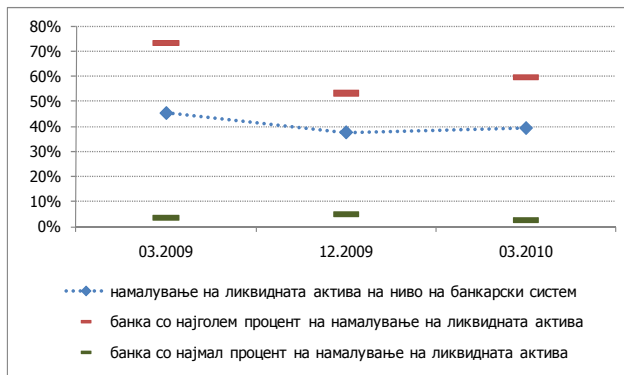
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

¹¹ При анализата на ликвидноста по одделни банки, исклучена е „МБПР“ АД Скопје, поради специфичниот карактер и отсуството на одредени категории потребни при пресметката на показателите за ликвидност.

Оцена на отпорноста на банкарскиот систем на ликвидносни шокови

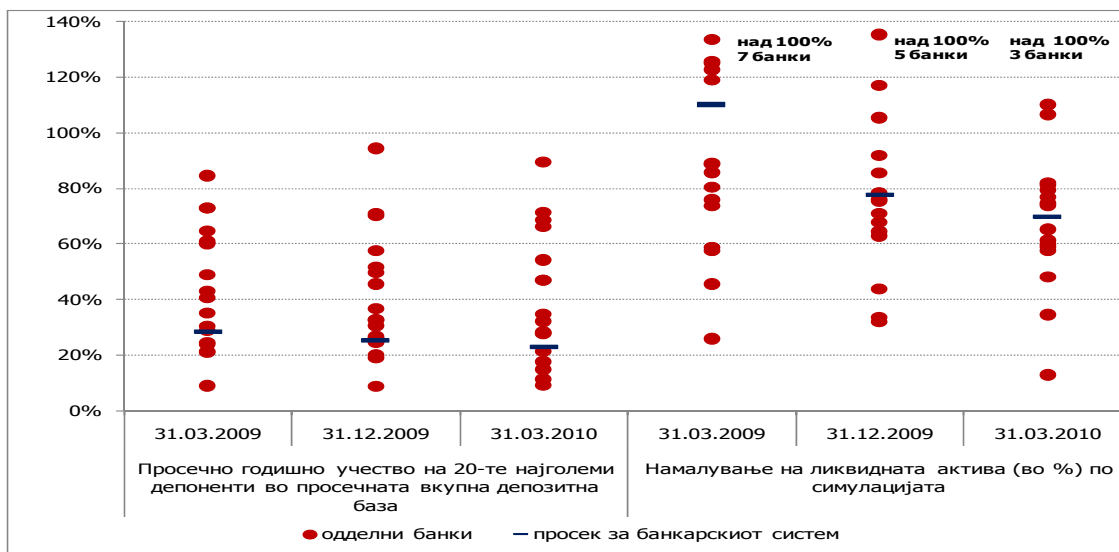
Симулациите за оцената на отпорноста на банкарскиот систем на шокови на страната на ликвидноста покажуваат дека банките се помалку чувствителни на повлекување на 20% од депозитите на населението (сите банки имаат доволно ликвидни средства), отколку на одлив на депозитите на дваесетте најголеми депоненти на секоја банка одделно (кај три банки се јавува недостаток на ликвидна актива за покривање на обврските за одливот на депозитите на дваесетте најголеми депоненти, што е помалку за две банки во однос на 31.12.2009 година, односно за четири банки во однос на 31.03.2009 година).

Графикон број 3.2.8
Резултати од стрес-тест симулацијата за повлекување на 20% од депозитите на населението надвор од банкарскиот



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Графикон број 3.2.9
Резултати од стрес-тест симулацијата на повлекување на депозитите на дваесетте најголеми депоненти



Извор: Стрес-тестирањето е извршено врз основа на податоци доставени од страна на банките.

Ова упатува на високата концентрација на депозитната база на банките и ги потенцира ризиците коишто таа ги носи. По поединечни банки, учеството на дваесетте најголеми депоненти во вкупните депозити, по одделни банки, се движат од 9,2% до високи 89,5%. Во споредба со претходните

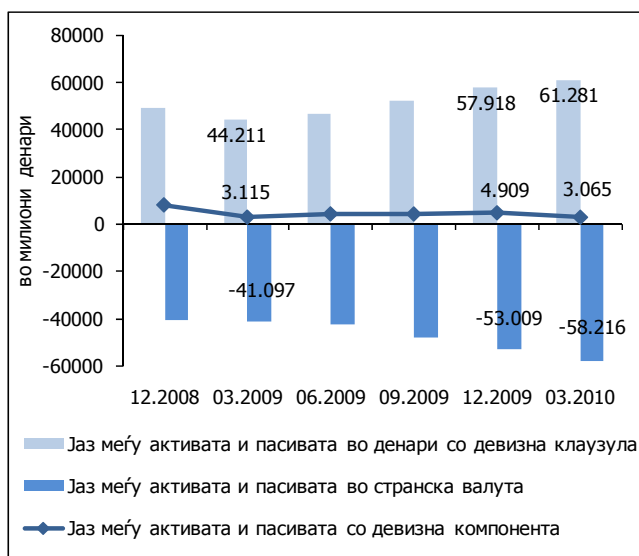
два анализирани периоди, овие крајни вредности се намалени, а воедно и просекот на ниво на банкарскиот систем се намалува. Истовремено, резултатите од ова сценарио за првиот квартал од 2010 година покажуваат поголемена отпорност на банкарскиот систем на овој шок, односно намалена изложеност на ликвидносниот ризик, во споредба со крајот на 2009 година и првиот квартал од 2009 година.

3.3. Валутен ризик

Намалените пласмани на домашните банки во странски банки и едновременото намалување на износот на прибрани депозити во денари со девизна клаузула предизвикаа намалување на учеството на девизната компонента во билансите на банките. Повисокиот квартален пад на активата со девизна компонента, во споредба со намалувањето на пасивата со девизна компонента, доведе до стеснување на јазот меѓу нив, односно до нивна поголема усогласеност. Во првиот квартал од 2010 година, банките управуваа со валутниот ризик во рамките на пропишаните лимити за агрегатната девизна позиција.

На 31.03.2010 година, јазот меѓу активата и пасивата со девизна компонента, во однос на крајот на 2009 година, бележи намалување за 37,6% (или за 1.844 милиони денари). Ова намалување, паралелно со порастот на сопствените средства на банките, предизвика надолен тренд на нивниот сооднос, од 14,6% на 31.12.2009 година на 8,9% на 31.03.2010 година. Стеснувањето на јазот помеѓу активата и пасивата со девизна компонента произлегува од

Графикон бр. 3.3.1
Структура на јазот меѓу активата и пасивата со девизна компонента



Графикон бр. 3.3.2
Учество на јазот меѓу активата и пасивата со девизна компонента во сопствените средства на банките



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

поизразениот пад на активата со девизна компонента (квартално намалување за 4.858 милиони денари, или за 3,2%), во споредба со намалувањето на пасивата со девизна компонента (за 3.014 милиони денари, или за 2,1%). Ваквите движења, во првиот квартал од 2010 година, предизвикаа намалување на учеството на девизната компонента во вкупната

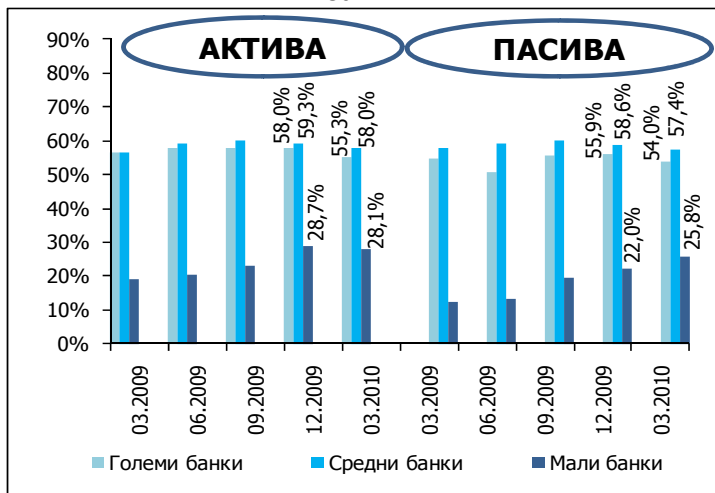
актива и пасива на банките за 2,3 и 1,6 процентни поени, соодветно (учеството на активата со девизна компонента во вкупната актива се намали од 56,5% на 31.12.2009 година, на 54,2% на 31.03.2010 година, додека учеството на пасивата со девизна компонента во вкупната пасива забележа пад од 54,7% на крајот од 2009 година, на 53,1% на крајот на првиот квартал од 2010 година)¹².

Анализата на структурата на јазот помеѓу активата и пасивата со девизна компонента покажува продлабочување на негативниот јаз меѓу активата и пасивата на банките во странска валута и проширување на позитивниот јаз меѓу средствата и обврските во денари со девизна клаузула. Така, во првите три месеци од 2010 година, негативниот јаз помеѓу активата и пасивата во странска валута се зголеми за дополнителни -5.207 милиони денари (или за 9,8%). Продлабочувањето на овој негативен јаз произлегува, во целост, од кварталниот пад на активата во странска валута (за 5.208 милиони денари, или за 6,5%), како последица на намалените пласмани на домашните во странски банки. Од друга страна, во првите три месеци од 2010 година, позитивниот јаз меѓу активата и пасивата во денари со девизна клаузула се зголеми за 3.363 милиони денари (или за 5,8%). Проширувањето на јазот меѓу ставките во денари со девизна клаузула е последица на кварталното намалување на обврските во денари со девизна клаузула (за 3.013 милиони денари, или за 22,5%), што пак, најмногу произлегува од падот на денарските депозити со девизна клаузула на претпријатијата.

Кварталното намалување на учеството на девизната компонента во вкупните средства и обврски на банкарскиот систем беше присутно кај речиси сите групи банки. Учеството на девизната компонента во вкупната актива и пасива, и натаму, е највисоко кај групата средни банки.

Валутната структура на активата и пасивата со девизна компонента и на јазот меѓу нив не бележи позначителни промени. Еврото и натаму има најголемо учество во билансите на банките. Јазот помеѓу активата и пасивата со девизна компонента на ниво на банкарскиот систем е позитивен во сите валути, со исклучок на американскиот долар.

Графикон бр. 3.3.3
Учество на активата и пасивата со девизна компонента во вкупната актива и пасива, по групи банки



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

¹² Наспроти намалувањето на девизната компонента во првиот квартал од 2010 година, денарската компонента на вкупните средства и обврски на банките забележа раст. Денарската актива се зголеми за 7.378 милиони денари (или за 6,3%), како резултат на зголемените пласмани на банките во благајничките записи на НБРМ, додека пасивата во денари забележа раст од 5.535 милиони денари (или за 4,6%), што најмногу произлегува од зголемувањето на износот на денарски депозити на населението.

Табела бр. 3.3.1

Валутна структура на активата и пасивата со девизна компонента и на јазот помеѓу нив

Валута	31.12.2009			31.03.2010		
	Валутна структура на актива со девизна компонента	Валутна структура на пасива со девизна компонента	Валутна структура на јазот меѓу активата и пасивата со девизна компонента	Валутна структура на актива со девизна компонента	Валутна структура на пасива со девизна компонента	Валутна структура на јазот меѓу активата и пасивата со девизна компонента
Евро	89,9%	89,8%	90,3%	89,4%	89,3%	95,1%
Американски долар	6,9%	7,3%	-5,9%	7,3%	7,8%	-15,0%
Швајцарски франк	1,8%	1,4%	13,4%	1,7%	1,4%	18,7%
Останато	1,5%	1,4%	2,2%	1,5%	1,5%	1,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Соодносот помеѓу отворената девизна позиција по одделни валути и сопствените средства, кај најголем број од банките се движи до 5%, а кај ниту една банка овој сооднос не надминува 30%.

Табела бр. 3.3.2

Отворена девизна позиција по одделни валути/сопствени средства

Отворена девизна позиција по одделни валути/сопствени средства	Број на банки							
	Евро		Американски долар		Швајцарски франк		Останато	
	Долга	Кратка	Долга	Кратка	Долга	Кратка	Долга	Кратка
под 5%	5	2	13	3	11	4	14	2
од 5% до 10%	2	2						
од 10% до 20%	2	1						
од 20% до 30%	3							

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Банките ја одржуваат изложеноста на валутниот ризик во рамки на пропишаниот лимит за агрегатната девизна позиција (најмногу до 30% од сопствените средства).

Табела бр. 3.3.3

Распоред на банките според учеството на агрегатната девизна позиција во сопствените средства, на 31.03.2010 година

Агрегатна девизна позиција / сопствени средства	Број на банки	
	Агрегатна долга позиција	Агрегатна кратка позиција
под 5%	4	4
од 5% до 15%	5	1
од 15% до 30%	3	

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

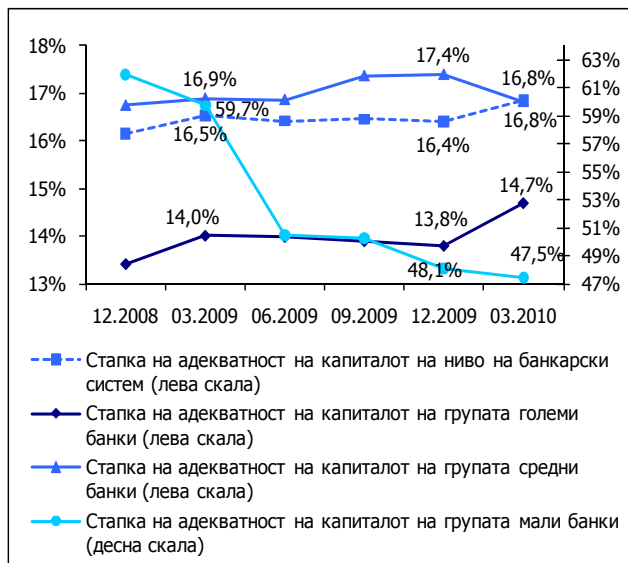
3.4. Ризик од несолвентност

Во првиот квартал од 2010 година, показателите за солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем бележат подобрување, што беше целосно концентрирано кај групата големи банки. Ваквите движења кај големите банки се должат на распределувањето на добивката за 2009 година во резерви и задржана добивка. Од друга страна, активностите кај групата големи банки забележаа квартално намалување, што е дополнителна причина за подобрувањето на показателите за солвентноста и капитализираноста кај оваа група банки. Наспроти ваквите движења, показателите за солвентноста и капитализираноста кај групата средни и групата мали банки бележат извесно влошување, што е последица на прикажаната загуба кај овие групи банки, во првиот квартал од 2010 година.

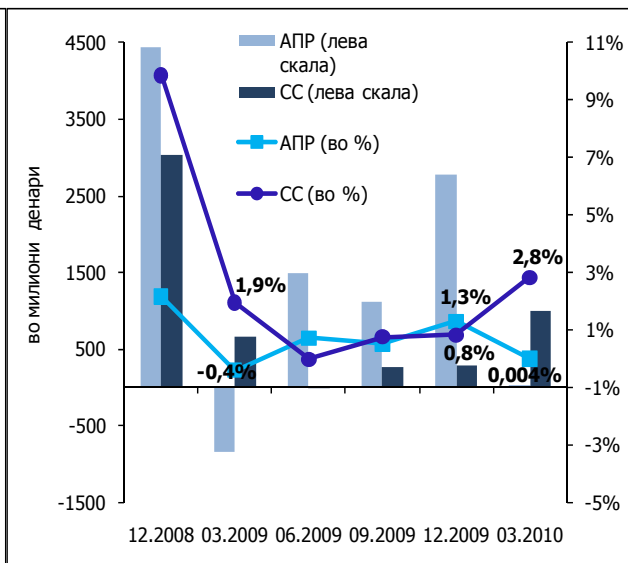
3.4.1. Показатели за солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем

Банките имаат релативно силна солвентна позиција. На 31.03.2010 година, стапката на адекватност на капиталот на ниво на банкарскиот систем изнесуваше **16,8%**, што претставува квартален раст за 0,4 процентни поени. Кварталниот пораст на оваа стапка произлегува од зголемувањето на адекватноста на капиталот кај групата големи банки (од 13,8% на 31.12.2009 година, на 14,7% на 31.03.2010 година). Кај групата средни и групата мали банки, стапката на адекватност на капиталот забележа квартален пад, од по 0,6 процентни поени.

Графикон бр. 3.4.1
Движење на стапката на адекватност на капиталот



Графикон бр. 3.4.2
Квартална промена на сопствените средства и активата пондерирана според

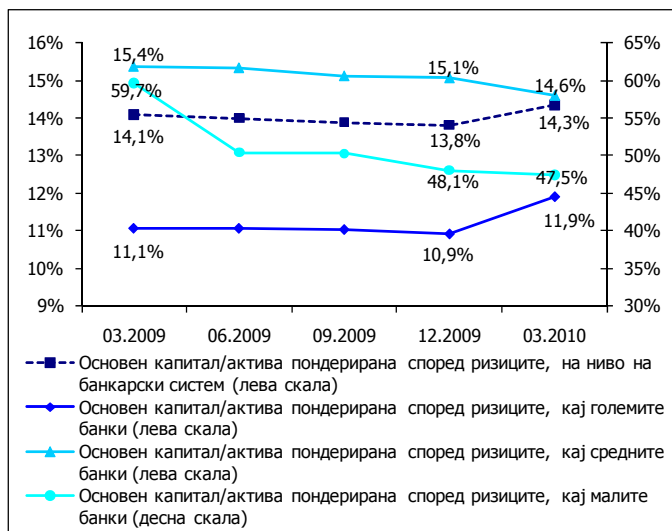


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.
Забелешка: АПР: актива пондерирана според ризиците; СС: сопствени средства.

Кварталното зголемување на стапката на адекватност на капиталот произлегува од порастот на сопствените средства на банкарскиот систем, при речиси непроменето ниво на активата пондерирана според ризиците. На 31.03.2010 година, сопствените средства на банките изнесуваа 36.109 милиони денари и во споредба со крајот на 2009 година забележаа зголемување за 2,8%. **Порастот на сопствените средства се должи на зголемувањето на основниот капитал, односно распределувањето на добивката за 2009 година во резерви и задржана добивка од страна на дел од банките (од групата големи банки).** Од друга страна, на крајот на првиот квартал од 2010 година, активата пондерирана според ризиците изнесуваше 211.420 милиони денари, и во споредба со 31.12.2009 година забележа минимален раст од 0,004%, или за 9 милиони денари (анекс бр. 17 - Стапка на адекватност на капиталот, по групи банки). Активата пондерирана според кредитниот ризик бележи зголемување за 429 милиони денари (или за 0,2%), додека активата пондерирана според валутниот ризик продолжи да се намалува (пад од 420 милиони денари или за 3,6%).

Показателот за учеството на основниот капитал¹³ во активата пондерирана според ризиците (Tier - 1 ratio), пресметан на ниво на банкарскиот систем, бележи зголемување, што во целост произлегува од подобрувањето на овој сооднос кај групата големи банки. Кварталното зголемување на учеството на основниот капитал во активата пондерирана според ризиците, кај групата големи банки (за 1 процентен поен), е резултат на зголемувањето на основниот капитал кај оваа група банки, при едновремен пад на активата пондерирана според ризиците. Зголемувањето на основниот капитал кај групата големи банки произлегува од распределувањето на добивката за 2009 година во резерви и задржана добивка. Кај групата средни банки, намалувањето на основниот капитал, во услови на раст на активата пондерирана според ризиците, предизвика влошување на показателот „Тиер - 1“ за 0,5 процентни поени. Намалувањето на основниот капитал кај групата средни банки е последица на остварената загуба во работењето, за првите три месеци од 2010 година (вклучувајќи ја и неиздвоената исправка на вредноста и посебната резерва како резултат на сметководствено доцнење). Кварталното намалување на учеството на основниот капитал во активата пондерирана според ризиците кај групата мали банки (за 0,6 процентни поени) произлегува од побрзиот пад на основниот капитал, кај оваа

Графикон бр. 3.4.3
Движење на учеството на основниот капитал во активата пондерирана според ризиците



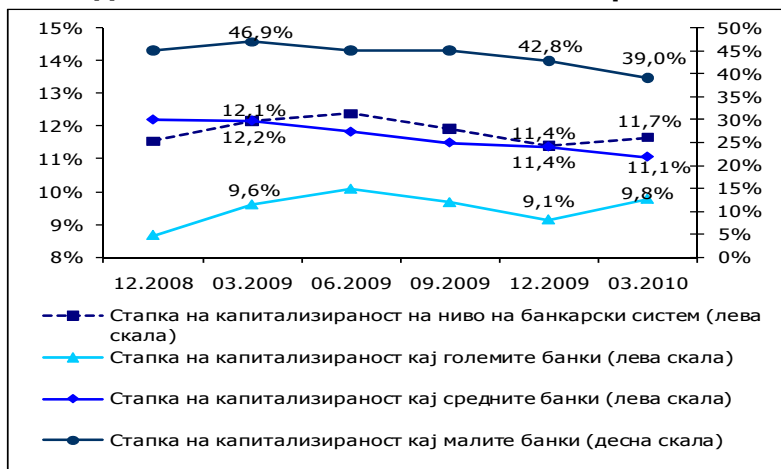
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

¹³ Во пресметките се користи основниот капитал намален за одбитните ставки (ред IV од Извештајот за сопствените средства на банката, согласно со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот - „Службен весник на РМ“ бр. 43/2009).

група банки, во споредба со падот на активата пондерирана според ризиците. Намалувањето на основниот капитал кај малите банки е последица на прикажаната загуба во првиот квартал од 2010 година (анекс бр. 16 - Сопствени средства по групи банки).

Во првиот квартал од 2010 година, и кај стапката на капитализираност¹⁴ на банкарскиот систем се забележуваат слични движења (раст кај групата големи банки и намалување кај групите средни и мали банки). На 31.03.2010 година, стапката на капитализираност на банкарскиот систем изнесуваше 11,7%, што претставува зголемување од 0,3 процентни поени во споредба со крајот на 2009 година.

Графикон бр. 3.4.4
Движење на стапката на капитализираност



Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Стрес-тест симулации за отпорноста на банкарскиот систем на хипотетички шокови со состојба на 31.03.2010 година

На 31.03.2010 година, спроведените стрес-тест симулации¹ за отпорноста на банкарскиот систем и на одделните банки во Република Македонија на евентуалните надворешни шокови покажаа дека банкарскиот систем и поодделните банки и понатаму се релативно отпорни на влијанието на овие шокови. Сепак, при спроведувањето на поекстремни симулации се забележува намалување на стапката на адекватност на капиталот под 8%, како кај одделни банки, така и на ниво на банкарскиот систем. Резултатите бележат подобрување во однос на 31.12.2009 година.

Табела бр. 3.4.1

Резултати од стрес-тест симулациите за отпорноста на банкарскиот систем и одделните банки на хипотетички шокови, со состојба на 31.03.2010 година

Реден број на симулација	Адекватност на капиталот на ниво на банкарски систем пред симулација	Адекватност на капиталот на ниво на банкарски систем по симулација	Број на банки чија адекватност на капиталот по симулација е под адекватноста на капиталот на ниво на банкарски систем по симулација
1	16,8%	16,2%	2 (r); 3 (c)
2	16,8%	14,8%	2 (r); 4 (c)
3	16,8%	13,4%	2 (r); 4 (c)
4	16,8%	14,8%	2 (r); 3 (c)
5	16,8%	13,3%	2 (r); 4 (c)
6	16,8%	13,3%	2 (r); 4 (c)
7	16,8%	16,7%	2 (r); 4 (c)
8	16,8%	14,2%	2 (r); 3 (c)

Извор: интерни пресметки на НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Забелешка: (r)- голема банка; (c)- средна банка; (m)- мала банка.

¹⁴ Стапката на капитализираност претставува сооднос на капиталот и резервите на банките и нивната актива.

¹ Оваа стрес-тест анализа се темели врз примената на осум хипотетички симулации, од кои:

- три симулации за изолиран кредитен шок, (зголемување на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 10%, 30% и 50%),
- четврта симулација како комбинација на кредитен и каматен шок (зголемување на изложеноста на кредитен ризик во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 30% и пораст на домашните каматни стапки за 5 процентни поени),
- петта симулација како комбинација на кредитен и девизен шок (зголемување на изложеноста на кредитен ризик во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50% и депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар за 20%),
- шеста симулација како комбинација на шоките на страната на кредитниот ризик, девизниот ризик и ризикот на каматна стапка (зголемување на кредитната изложеност во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50%, депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар за 20% и зголемување на домашните каматни стапки за 5 процентни поени),
- седма симулација, апрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар во висина од 20%,
- осма симулација, истовремена прекласификација во категоријата на ризик „В“ на петте најголеми кредитни изложености кон нефинансиски субјекти (вклучувајќи ги и поврзаните субјекти).

3.5. Профитабилност

Во првиот квартал од 2010 година, банкарскиот систем оствари добивка во висина од 88 милиони денари, којашто е пониска за 47 милиони денари, или за 35% во однос на истиот период од 2009 година. Притоа, во однос на март 2009 година, се зголеми и бројот на банки коишто прикажаа загуба од своето работење. Намалената профитабилност е последица на порастот на исправката на вредноста¹⁵ поради влошениот квалитет на кредитното портфолио, но се должи и на значителното забавување на растот на вкупните редовни приходи¹⁶ на банките. Ваквите движења доведоа до натамошно намалување на основните показатели за профитабилноста, повратот на активата и на капиталот.

Табела број 3.5.1.
Показатели за профитабилноста

Показател	Банкарски систем		Големи банки		Средни банки		Мали банки	
	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010
Стапка на поврат на просечна актива (ROAA)	0,2%	0,1%	1,2%	0,7%	-1,5%	-0,9%	-2,8%	-0,9%
Стапка на поврат на просечен капитал (ROAE)	1,8%	1,1%	12,8%	6,9%	-12,1%	-8,4%	-6,1%	-2,3%
Оперативни трошоци/вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	62,9%	62,4%	50,3%	52,0%	88,8%	78,3%	96,3%	112,2%
Некаматни расходи/вкупни редовни приходи	66,7%	67,6%	53,2%	55,3%	93,8%	84,0%	105,8%	140,9%
Трошоци за вработени/нето каматен приход	37,2%	37,0%	30,1%	31,1%	48,0%	45,2%	68,2%	66,7%
Исправка на вредност/нето каматен приход	51,4%	53,3%	49,3%	55,3%	51,9%	56,7%	77,0%	6,2%
Нето каматен приход/просечна актива	4,0%	4,0%	3,9%	3,9%	4,1%	4,3%	4,0%	3,9%
Нето каматен приход/вкупни редовни приходи	65,6%	67,8%	63,1%	66,6%	72,5%	70,1%	63,3%	70,2%
Нето каматен приходи/некаматни расходи	98,2%	100,3%	118,5%	120,4%	77,2%	83,5%	59,8%	49,8%
Добивка/вкупни редовни приходи	3,6%	2,2%	18,7%	11,2%	-25,9%	-15,4%	-44,9%	-16,5%
Број на банки кои прикажале загуба	7	8	0	0	3	3	4	5
Каматен распон - денари	3,5	3,2	2,5	2,6	5,6	6,0	5,1	4,6
Каматен распон денари со валутна клаузула	4,7	5,0	4,3	4,7	5,5	5,0	4,3	9,2
Каматен распон - девизи	4,2	4,1	4,0	3,9	4,5	4,6	7,1	7,0

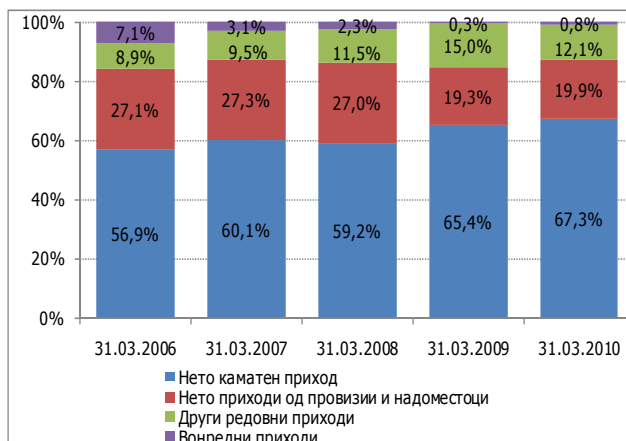
Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

¹⁵ Во исправката на вредноста се опфатени исправката на вредноста на финансиските средства и на нефинансиските средства на нето-основа.

¹⁶ Вкупните редовни приходи ги опфаќаат: нето каматниот приход, нето-приходите од провизии и другите редовни приходи. Во другите редовни приходи се опфатени: нето-приходите од тргување, нето-приходите од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност, нето-приходите врз основа на дивиденди и капитални вложувања, добивката од продажба на финансиските средства расположливи за продажба, капиталните добивки остварени од продажба на средства, ослободувањето на останатите резервирања, приходите по други основи и загубите од продажба на финансиски средства расположливи за продажба.

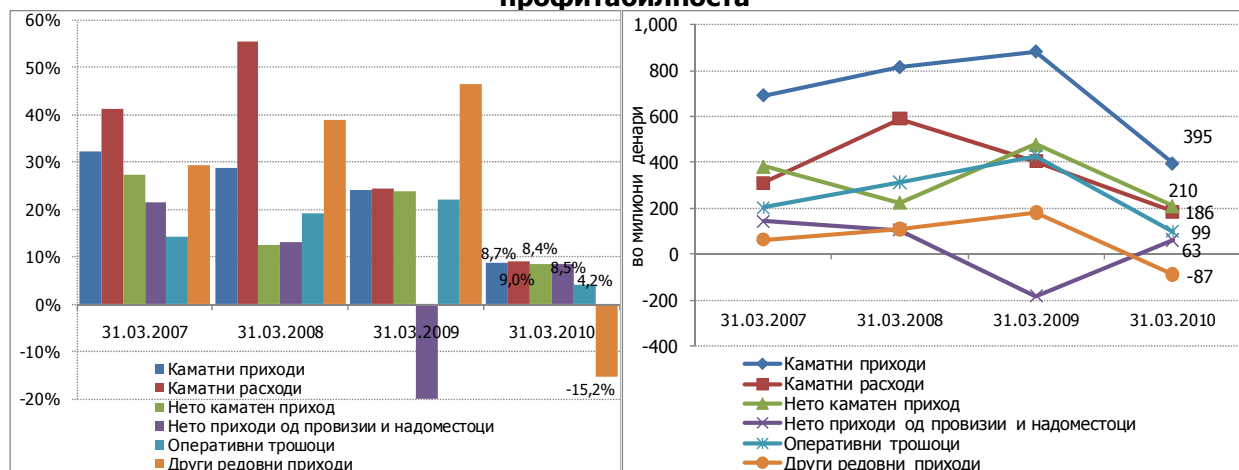
Двојно повисокиот раст на каматниот приход (за 395 милиони денари, во споредба со првиот квартал од 2009 година), во однос на порастот на каматниот расход (за 186 милиони денари, во споредба со првиот квартал од 2009 година), придонесе за зголемување на нето каматниот приход, што ја зацврсти неговата позиција во структурата на вкупните редовни приходи на банките. Годишниот пораст на каматниот приход придонесе за натамошно одржување на поволната структура на вкупните приходи на банкарскиот систем, во кои редовните приходи се најзастапени, со 99,2%. Приходите од редовно работење на банкарскиот систем се доволни за покривање на оперативните трошоци и издвоената исправка на вредноста. Меѓу другото, на крајот на март оперативните трошоци¹⁷ бележат забавување на годишната стапка на раст, како тенденција којашто започна на крајот на 2009 година.

Графикон број 3.5.1
Структура на вкупните приходи на банките



Извор: НБРМ, врз основа на податоци доставени од страна на банките.

Графикон број 3.5.2
Годишен релативен (лево) и апсолутен (десно) пораст на главните компоненти на профитабилноста

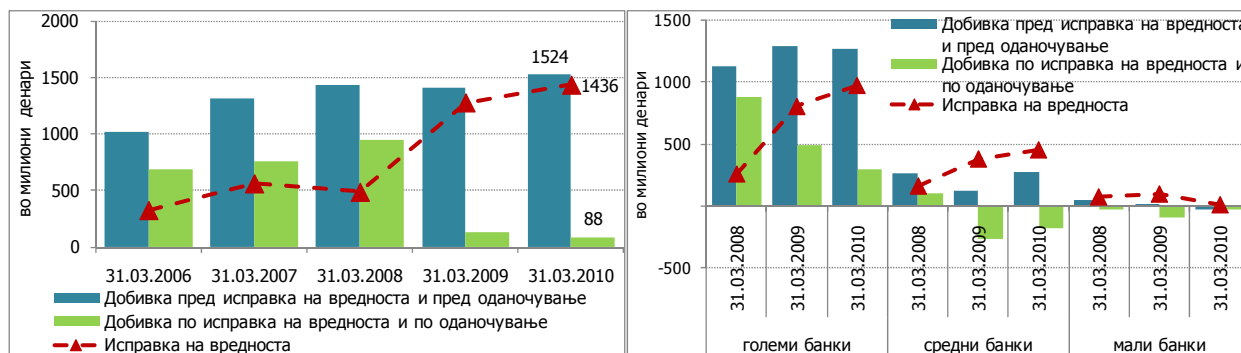


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

На ниво на банкарскиот систем нема структурно нарушување на профитабилното работење, имајќи го предвид движењето на добивката пред издвојувањето на исправката на вредноста.

¹⁷ Оперативните трошоци опфаќаат: трошоци за вработени, амортизација, општи и административни трошоци, премии за осигурување депозити, други резервирања и останати расходи на дејноста, освен вонредните расходи. Најзначајна ставка во рамки на оперативните трошоци, со учество од 40,2%, се трошоците за вработени.

Графикон број 3.5.3
Динамика на исправката на вредноста и добивката на ниво на банкарскиот систем
(лево) и кај одделните групи банки (десно)

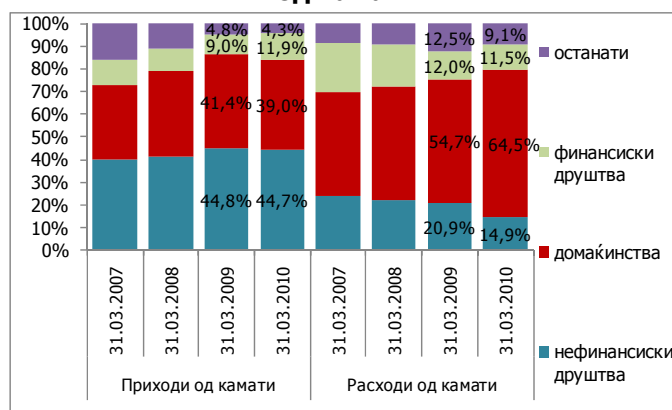


Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

Профитабилното работење на банкарскиот систем се темели главно на остварувањата на групата големи банки. Оваа група банки го заврши првото тримесечје од 2010 година со добивка од 295 милиони денари, којашто е пониска за 39,1% од истиот период во минатата година (анекс број 2 – Биланс на успех). Групите средни и мали банки во првиот квартал од 2010 година работат со загуба, којашто е помала за 86 и 56 милиони денари, соодветно, во споредба со март 2009 година. Кај сите три групи банки, главен двигател на профитабилноста беше нето каматниот приход, којшто забележа годишен пораст од 8,1%, 9,2% и 18,3% кај групите големи, средни и мали банки, соодветно. Висок годишен пораст на издвоената исправка на вредноста се забележува кај големите и средните банки (од 21,3%, 19,1%, соодветно). Единствено, кај групата мали банки се забележа значително помал износ (за -91,3%) на издвоената исправка на вредноста.

Графикон број 3.5.4
Секторска структура на приходите и расходите од камати

Во рамки на каматните приходи и расходи на банките, и во овој квартал, нефинансиските друштва и домаќинствата се најзастапени. Сепак, највисок годишен пораст (од 45,1%) на каматните приходи, според секторската структура на нивниот извор, се забележа кај приходите од финансиските друштва. Во структурата на расходите, најголемо учество имаат каматните расходи за населението, како главен вложувач на депозити во банките.



Од аспект на распонот меѓу каматните стапки, се забележува приближување меѓу активните и пасивните каматни стапки во денари и во девизи, наспроти зголемувањето на оваа разлика кај денарските каматни стапки со валутна клаузула (види табела 3.5.1). Намалувањето на распонот кај денарските и девизните каматни стапки, во голем дел, се должи на зголемувањето на каматните стапки на

Извор: НБРМ, врз основа на податоците доставени од страна на банките.

депозитите. Надолниот тренд на каматните стапки на депозитите со валутна клаузула предизвика проширување на овој каматен распон.

АНЕКСИ

БИЛАНС НА СОСТОЈБА - АКТИВА

АКТИВА	во милиони денари							
	Група големи банки		Група средни банки		Група мали банки		Вкупно	
	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010
ГОТОВИНА И СРЕДСТВА НА СМЕТКИ ВО НБРМ	21.664	20.924	9.245	8.851	1.315	1.159	32.224	30.935
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ	582	590	568	253	0	0	1.151	843
ДЕРИВАТИ ЗА ТРГУВАЊЕ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ	15	0	0	5	0	0	15	5
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ	0	0	0	0	0	0	0	0
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЧУВАНИ ДО ДОСПЕВАЊЕ	4.154	5.371	1.597	2.033	1.014	1.222	6.764	8.626
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА	14.139	17.309	6.474	8.384	1.665	1.909	22.278	27.603
ПЛАСМАНИ КАЈ ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	0	0	0	0	0	0	0	0
ПЛАСМАНИ ВО ФИНАНСИСКИ ДРУШТВА (НЕТО)	23.245	17.376	6.062	5.875	4.547	5.292	33.854	28.544
ПЛАСМАНИ ВО НЕФИНАНСИСКИ СУБЈЕКТИ (НЕТО)	109.591	110.769	44.730	45.028	2.807	2.765	157.128	158.562
ПОБАРУВАЊА ВРЗ ОСНОВА НА КАМАТИ	753	870	484	447	39	42	1.277	1.359
ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА, ПОДРУЖНИЦИ И ЗАЕДНИЧКИ ВЛОЖУВАЊА	180	180	0	0	252	252	431	431
ОСТАНАТА АКТИВА	1.060	1.726	659	741	120	136	1.840	2.602
ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА	1.830	1.840	968	982	426	417	3.223	3.240
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	293	307	407	412	142	153	842	872
ОСНОВНИ СРЕДСТВА (НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА)	3.913	3.846	2.867	2.873	924	927	7.705	7.646
НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА	0	0	0	0	58	58	58	58
КОМИСИОНО РАБОТЕЊЕ	-19	-22	-2	-1	-226	-239	-246	-261
НЕПРИЗНАЕНА ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ	0	0	0	-174	0	0	0	-174
ВКУПНА АКТИВА (НЕТО)	181.398	181.085	74.062	75.709	13.082	14.094	268.543	270.888

БИЛАНС НА СОСТОЈБА - ПАСИВА

ПАСИВА	во милиони денари							
	Група големи банки		Група средни банки		Група мали банки		Вкупно	
	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010
ОБВРСКИ ЗА ТРГУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ	1	1	0	0	0	0	1	1
ДЕРИВАТИ ОБВРСКИ ЧУВАНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК	0	0	0	0	0	0	0	0
ДЕПОЗИТИ НА ФИНАНСИСКИ ДРУШТВА	8.623	6.433	9.185	8.924	222	795	18.031	16.152
ДЕПОЗИТИ ПО ВИДУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИ ДРУШТВА	50.909	49.872	14.283	15.001	2.495	2.228	67.687	67.102
КРАТКОРОЧНИ ДЕПОЗИТИ НА НЕФИНАНСИСКИ ДРУШТВА	73.024	74.038	22.168	23.855	1.928	2.057	97.120	99.950
ДОЛГОРОЧНИ ДЕПОЗИТИ НА НЕФИНАНСИСКИ СУБЈЕКТИ	16.000	17.446	6.557	7.229	512	524	23.069	25.199
ИЗДАДЕНИ ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ	630	634	300	300	0	0	930	934
ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ	5.956	5.906	10.147	9.189	2.043	2.599	18.146	17.693
КОМПОНЕНТА НА ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ХИБРИДНИ ИНСТРУМЕНТИ	0	0	184	185	0	0	184	185
СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ И КУМУЛАТИВНИ ПРИОРИТЕТНИ АКЦИИ	4.468	4.527	1.223	1.261	0	0	5.691	5.789
ОБВРСКИ ВРЗ ОСНОВА НА КАМАТИ	962	912	548	507	61	65	1.571	1.484
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	1.402	2.702	610	858	93	256	2.105	3.816
ПОСЕБНА РЕЗЕРВА И РЕЗЕРВИРАЊА	641	620	109	111	9	11	760	743
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	16.587	17.700	8.418	8.225	5.604	5.496	30.609	31.421
ТЕКОВНА ДОБИВКА*	2.195	295	331	63	113	63	2.639	422
ВКУПНА ПАСИВА	181.398	181.085	74.062	75.709	13.082	14.094	268.543	270.888

* Претставува збир на финансискиот резултат на оние банки кои оствариле добивка. Вкупната остварена загуба кај одделни банки е одбитна ставка од позицијата капитал и резерви.

БИЛАНС НА УСПЕХ

во милиони денари

БИЛАНС НА УСПЕХ	Големи банки		Средни банки		Мали банки		Вкупно	
	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010	03.2009	03.2010
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ	3.025	3.339	1.354	1.423	167	179	4.546	4.941
РАСХОДИ ОД КАМАТИ	-1.395	-1.576	-621	-624	-44	-46	-2.060	-2.246
НЕТО ПРИХОДИ ОД КАМАТИ	1.630	1.762	732	800	123	133	2.486	2.695
НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТОЦИ	509	558	184	207	40	31	733	796
НЕТО ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ	62	6	0	20	6	0	68	26
НЕТО ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЕВИДЕНТИРАНИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ	0	0	0	0	0	0	0	0
НЕТО ПРИХОДИ ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ	125	138	54	51	12	17	192	206
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЈНОСТА	262	180	49	94	13	9	324	283
ЗАГУБИ ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ - ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА	-803	-974	-380	-447	-95	-8	-1.278	-1.429
ЗАГУБИ ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА	0	0	-1	-6	0	0	-1	-6
ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ	-490	-548	-352	-362	-84	-89	-926	-998
АМОРТИЗАЦИЈА	-132	-148	-101	-107	-18	-28	-251	-284
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА	-679	-680	-448	-425	-85	-96	-1.211	-1.200
ТЕКОВНА ДОБИВКА / ЗАГУБА	484	295	-261	-176	-87	-31	136	88

Структура на кредитите на нефинансиски лица

во милиони денари

Датум	Опис	Вкупно	Вкупно			Претпријатија			Население			Други клиенти		
			Денарски	Денарски со девизна клаузула	Девизни	Денарски	Денарски со девизна клаузула	Девизни	Денарски	Денарски со девизна клаузула	Девизни	Денарски	Денарски со девизна клаузула	Девизни
31.12.2009	Достасани кредити	2.414	1.586	501	327	620	363	309	964	135	18	2	2	0,3
	Краткорочни кредити	39.229	23.441	7.555	8.233	18.493	7.365	8.221	4.930	170	8	18	20	4
	Долгорочни кредити	116.290	38.795	51.135	26.360	11.400	25.514	22.851	27.360	25.515	3.325	35	106	184
	Нефункционални кредити	15.777	8.315	3.141	4.321	4.649	1.596	3.889	3.656	1.495	432	10	50	0,5
	Вкупни кредити	173.710	72.137	62.332	39.242	35.162	34.838	35.270	36.910	27.315	3.783	65	179	189
	Акумулирана амортизација	-528												
	Исправка на вредноста	-16.054												
Вкупни нето кредити	157.128													
31.03.2010	Достасани кредити	2.708	1.380	771	557	406	616	536	973	154	21	1	2	0,2
	Краткорочни кредити	39.886	23.694	8.041	8.150	18.663	7.905	8.135	5.011	125	11	21	12	5
	Долгорочни кредити	116.206	38.428	50.687	27.092	11.208	25.169	23.577	27.186	25.393	3.331	34	124	183
	Нефункционални кредити	17.361	9.171	3.734	4.456	5.240	2.147	4.017	3.921	1.536	436	10	51	3
	Вкупни кредити	176.161	72.673	63.233	40.255	35.517	35.837	36.265	37.090	27.207	3.799	65	188	191
	Акумулирана амортизација	-561												
	Исправка на вредноста	-17.038												
Вкупни нето кредити	158.562													
Пораст 31.03.2010/ 31.12.2009	Апсолутен пораст на кредитите	2.451	536	901	1.014	355	1.000	995	181	-108	16	0	10	2
	Пораст во %	1,4%	0,7%	1,4%	2,6%	1,0%	2,9%	2,8%	0,5%	-0,4%	0,4%	0,7%	5,3%	1,3%
	Структура на порастот		21,9%	36,8%	41,4%	14,5%	40,8%	40,6%	7,4%	-4,4%	0,7%	0,0%	0,4%	0,1%

Распределба на кредитите на нефинансиските субјекти по одделни групи банки

Структури на кредитите		31.12.2009				31.03.2010			
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно	Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно
Секторска структура	Претпријатија	71,4%	26,7%	1,9%	60,6%	71,3%	26,9%	1,7%	60,9%
	Население	68,3%	29,3%	2,4%	39,2%	68,8%	28,8%	2,4%	38,7%
	Други клиенти	54,4%	44,8%	0,9%	0,2%	51,1%	48,1%	0,8%	0,4%
Рочна структура	Краткорочни	72,5%	26,1%	1,4%	22,6%	74,3%	24,2%	1,5%	22,6%
	Долгорочни	70,0%	28,2%	1,8%	66,9%	70,0%	28,3%	1,8%	66,0%
	Достасани	64,7%	31,3%	4,1%	1,4%	63,1%	34,1%	2,8%	1,5%
	Нефункционални	66,4%	28,1%	5,5%	9,1%	65,2%	30,3%	4,5%	9,9%
Валутна структура	Денарски	78,1%	18,5%	3,5%	41,5%	79,2%	17,6%	3,3%	41,3%
	Денарски со валутна клаузула	58,9%	39,4%	1,7%	35,9%	58,6%	39,7%	1,7%	35,9%
	Девизни	73,4%	26,4%	0,1%	22,6%	72,9%	27,0%	0,1%	22,9%

Структурни карактеристики кај вкупните кредити на нефинансиските субјекти по одделни групи банки

Структури на кредитите		31.12.2009			31.03.2010		
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Големи банки	Средни банки	Мали банки
Секторска структура	Претпријатија	61,7%	58,3%	54,5%	61,8%	59,3%	53,2%
	Население	38,1%	41,3%	45,4%	37,8%	40,2%	46,7%
	Други клиенти	0,2%	0,4%	0,1%	0,2%	0,4%	0,1%
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Рочна структура	Краткорочни	23,3%	21,3%	15,2%	23,9%	19,8%	17,2%
	Долгорочни	66,8%	68,0%	58,4%	65,6%	67,5%	58,5%
	Достасани	1,3%	1,6%	2,7%	1,4%	1,9%	2,2%
	Нефункционални	8,6%	9,2%	23,7%	9,1%	10,8%	22,1%
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Валутна структура	Денарски	46,2%	27,6%	68,9%	46,4%	26,2%	67,3%
	Денарски со валутна клаузула	30,1%	50,9%	29,5%	29,9%	51,5%	31,3%
	Девизни	23,7%	21,5%	1,6%	23,7%	22,3%	1,4%
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Структура на депозити на нефинансиски субјекти

во милиони денари

Сектор	Валута	Депозити по видување		Ограничени депозити		Орочени депозити до една година		Долгорочни депозити над една година		Вкупно	
		12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010	12.2009	03.2010
Претпријатија	Денари	18.321	17.634	316	330	6.955	7.880	1.346	1.430	26.937	27.273
	Денари со девизна клаузула	0	0	0	3	8.241	6.139	210	210	8.451	6.352
	Девизи	7.713	7.467	1.921	1.982	9.378	9.087	429	371	19.441	18.908
	Вкупно	26.033	25.101	2.237	2.315	24.574	23.106	1.985	2.011	54.829	52.533
Население	Денари	15.290	15.405	44	54	21.410	24.610	5.990	7.030	42.734	47.099
	Денари со девизна клаузула	0	0	0	0	76	0,1	5	5	81	5
	Девизи	19.497	19.542	101	87	48.879	49.991	14.192	15.195	82.669	84.815
	Вкупно	34.787	34.948	145	141	70.366	74.601	20.187	22.230	125.484	131.919
Држава	Денари	1.027	953	1	4	229	250	18	10	1.275	1.217
	Денари со девизна клаузула	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Девизи	13	15	0	0	0	0	0	0	13	15
	Вкупно	1.040	968	1	4	229	250	18	10	1.289	1.232
Други комитенти	Денари	1.476	1.503	50	48	841	910	77	195	2.444	2.657
	Денари со девизна клаузула	0	0	0	0	300	258	54	7	354	265
	Девизи	1.774	1.920	143	154	811	824	747	746	3.475	3.645
	Вкупно	3.250	3.423	193	202	1.951	1.993	879	948	6.273	6.567
Вкупно	Денари	36.114	35.496	411	436	29.434	33.649	7.432	8.665	73.391	78.245
	Денари со девизна клаузула	0	0	0	3	8.617	6.398	269	222	8.886	6.623
	Девизи	28.997	28.944	2.165	2.223	59.069	59.903	15.368	16.312	105.598	107.383
	Вкупно	65.111	64.440	2.576	2.662	97.120	99.950	23.069	25.199	187.875	192.250

Структура на изложеноста на кредитен ризик по одделни групи банки

Структури на изложеноста на кредитен ризик (во милиони денари)		31.12.2009			31.03.2010			Квартална промена		
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Големи банки	Средни банки	Мали банки	Големи банки	Средни банки	Мали банки
Секторска структура на изложеноста на кредитен ризик	Претпријатија и други клиенти	94.634	33.361	2.231	95.437	34.440	2.138	803	1.079	-93
	Физички лица и трговци поединци	58.176	21.540	1.962	58.860	21.186	1.935	684	-354	-27
	Финансиски институции и држава	42.612	14.337	7.556	41.869	16.587	8.750	-743	2.250	1.194
	Вкупно	195.422	69.238	11.749	196.166	72.213	12.823	744	2.975	1.074
Валутна структура на изложеноста на кредитен ризик	Денарска изложеност	86.187	27.928	5.430	90.876	29.705	5.975	4.689	1.777	545
	Денарска изложеност со валутна клаузула	50.657	24.565	2.786	51.999	25.032	2.870	1.342	467	84
	Девизна изложеност	58.578	16.745	3.533	53.291	17.476	3.978	-5.287	731	445
	Вкупно	195.422	69.238	11.749	196.166	72.213	12.823	744	2.975	1.074
Структура на изложеноста на кредитен ризик според одделните ставки на изложеност	Редовни кредити	134.533	49.725	7.229	129.947	49.164	7.909	-4.586	-561	680
	Нефункционални кредити	10.507	4.499	980	11.333	5.342	893	826	843	-87
	Други побарувања и редовна камата	20.211	9.432	2.904	24.640	11.760	3.369	4.429	2.328	465
	Вонбилансни ставки	30.171	5.582	636	30.246	5.947	652	75	365	16
	Вкупно	195.422	69.238	11.749	196.166	72.213	12.823	744	2.975	1.074

Структури на изложеност на кредитен ризик (во проценти)		31.12.2009			31.03.2010			Квартална промена на структурното учество (во процентни поени)		
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Големи банки	Средни банки	Мали банки	Големи банки	Средни банки	Мали банки
Секторска структура на изложеноста на кредитен ризик	Претпријатија и други клиенти	48,4%	48,2%	19,0%	48,7%	47,7%	16,7%	0,3	-0,5	-2,3
	Физички лица и трговци поединци	29,8%	31,1%	16,7%	30,0%	29,3%	15,1%	0,2	-1,8	-1,6
	Финансиски институции и држава	21,8%	20,7%	64,3%	21,3%	23,0%	68,2%	-0,5	2,3	3,9
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0	0,0	0,0
Валутна структура на изложеноста на кредитен ризик	Денарска изложеност	44,1%	40,3%	46,2%	46,3%	41,1%	46,6%	2,2	0,8	0,4
	Денарска изложеност со валутна клаузула	25,9%	35,5%	23,7%	26,5%	34,7%	22,4%	0,6	-0,8	-1,3
	Девизна изложеност	30,0%	24,2%	30,1%	27,2%	24,2%	31,0%	-2,8	0,0	0,9
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0	0,0	0,0
Структура на изложеноста на кредитен ризик според одделните ставки на изложеност	Редовни кредити	68,8%	71,8%	61,5%	66,2%	68,1%	61,7%	-2,6	-3,7	0,2
	Нефункционални кредити	5,4%	6,5%	8,3%	5,8%	7,4%	7,0%	0,4	0,9	-1,3
	Други побарувања и редовна камата	10,3%	13,6%	24,7%	12,6%	16,3%	26,3%	2,2	2,7	1,4
	Вонбилансни ставки	15,4%	8,1%	5,4%	15,4%	8,2%	5,1%	0,0	0,1	-0,3
	Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0	0,0	0,0

Изложеност на кредитен ризик кон претпријатија и други клиенти, по одделни дејности

Дејност	Изложеност на кредитен ризик класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ (во милиони денари)			Пресметана исправка на вредност и посебна резерва пресметани од страна на банките (во милиони денари)			Апсолутни квартални промени (во милиони денари)		Релативни квартални промени (во %)		Апсолутни годишни промени (во милиони денари)		Релативни годишни промени (во %)	
	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва
Индустрија	6.475	7.847	8.000	5.471	6.135	6.441	153	306	1,9%	5,0%	1.525	970	23,6%	17,7%
Земјоделство. Лов и шумарство	727	684	665	614	550	543	-19	-7	-2,8%	-1,3%	-62	-71	-8,5%	-11,6%
Градежништво	1.031	937	996	952	768	881	59	113	6,3%	14,7%	-35	-71	-3,4%	-7,5%
Трговија на големо и мало	2.839	3.027	3.288	2.622	3.002	3.186	261	184	8,6%	6,1%	449	564	15,8%	21,5%
Сообраќај, складирање и врски	739	728	834	518	549	561	106	12	14,6%	2,2%	95	43	12,9%	8,3%
Хотели и ресторани	297	1.021	1.097	276	486	530	76	44	7,4%	9,1%	800	254	269,4%	92,0%
Активности во врска со недвижен имот	156	608	651	287	413	425	43	12	7,1%	2,9%	495	138	317,3%	48,1%
Останати дејности	159	240	269	249	236	241	29	5	12,1%	2,1%	110	-8	69,2%	-3,2%
ВКУПНО	12.423	15.092	15.800	10.989	12.139	12.808	708	669	4,7%	5,5%	3.377	1.819	27,2%	16,6%

Изложеност на кредитен ризик кон физички лица, по одделни продукти

Тип на продукт	Изложеност на кредитен ризик класифицирана во „В“, „Г“ и „Д“ (во милиони денари)			Исправка на вредност и посебна резерва, пресметани од страна на банките (во милиони денари)			Апсолутни квартални промени (во милиони денари)		Релативни квартални промени (во %)		Апсолутни годишни промени (во милиони денари)		Релативни годишни промени (во %)	
	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	31.03.2009	31.12.2009	31.03.2010	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва	Изложено ст во „В“, „Г“ и „Д“	Исправка на вредноста и посебна резерва
Кредити за станбен и деловен простор	567	568	693	491	463	567	125	104	22,0%	22,5%	126	76	22,2%	15,5%
Потрошувачки кредити	2.518	2.827	3.133	1.859	2.136	2.458	306	322	10,8%	15,1%	615	599	24,4%	32,2%
Негативни слади по тековни сметки	275	335	354	516	522	542	19	20	5,7%	3,8%	79	26	28,7%	5,0%
Кредитни картички	1.144	1.571	1.722	1.337	1.504	1.639	151	135	9,6%	9,0%	578	302	50,5%	22,6%
Автомобилски кредити	279	269	275	200	211	228	6	17	2,2%	8,1%	-4	28	-1,4%	14,0%
Друга изложеност на кредитен ризик	268	393	271	205	281	208	-122	-73	-31,0%	-26,0%	3	3	1,1%	1,5%
ВКУПНО	5.051	5.963	6.448	4.608	5.117	5.642	485	525	8,1%	10,3%	1.397	1.034	27,7%	22,4%

Показатели за кредитниот ризик по одделни сектори или кредитни производи, по групи банки на 31.03.2010 година

Сектор / Дејност или кредитен прозвод	Големи банки			Средни банки			Мали банки		
	Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупна изложеност на кредитен ризик	Просечно ниво на ризичност	Исправка на вредност и посебна резерва / Изложеност во „В“, „Г“ и „Д“	Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупна изложеност на кредитен ризик	Просечно ниво на ризичност	Исправка на вредност и посебна резерва / Изложеност во „В“, „Г“ и „Д“	Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупна изложеност на кредитен ризик	Просечно ниво на ризичност	Исправка на вредност и посебна резерва / Изложеност во „В“, „Г“ и „Д“
Индустрија	16,5%	14,2%	86,4%	15,4%	8,8%	56,8%	30,6%	25,5%	83,2%
Земјоделство, лов и шумарство	12,1%	13,1%	108,3%	21,1%	10,6%	50,0%	28,7%	21,7%	75,5%
Градежништво	7,1%	6,6%	92,8%	5,7%	4,1%	72,7%	31,4%	27,7%	88,2%
Трговија на големо и мало	7,1%	7,9%	110,0%	6,9%	4,6%	66,7%	42,4%	37,3%	87,9%
Сообраќај, складирање и врски	10,0%	8,1%	81,1%	10,2%	4,9%	48,2%	16,5%	12,7%	76,8%
Хотели и ресторани	23,5%	14,0%	59,8%	34,8%	11,9%	34,2%	20,0%	17,6%	87,7%
Активности во врска со недвижен имот	4,0%	6,4%	160,3%	30,5%	8,7%	28,6%	4,1%	5,0%	121,2%
Вкупна изложеност кон претпријатија и други клиенти	11,4%	10,5%	91,9%	12,4%	6,5%	52,5%	30,9%	26,7%	86,2%
Кредити за станбен и деловен простор	3,3%	3,3%	99,3%	7,8%	4,9%	62,7%	5,1%	5,8%	114,8%
Потрошувачки кредити	8,9%	8,5%	96,2%	20,0%	12,4%	62,0%	9,0%	7,7%	85,8%
Негативни салда по тековни сметки	3,6%	6,0%	166,1%	4,8%	6,9%	144,6%	12,3%	10,7%	86,0%
Кредитни картички	6,6%	6,4%	98,2%	13,1%	10,7%	81,9%	15,0%	14,9%	99,4%
Автомобилски кредити	4,3%	4,4%	102,9%	9,5%	6,2%	65,2%	7,8%	9,2%	117,3%
Вкупна изложеност на кредитен ризик кон физички лица	6,2%	6,4%	102,3%	14,5%	9,7%	56,8%	11,0%	9,7%	88,1%
Вкупна изложеност на кредитен ризик кон трговци поединци	17,2%	16,5%	95,6%	9,5%	6,2%	64,7%	23,2%	19,4%	83,5%

Показатели за ликвидност

Показател	03.2009	04.2009	05.2009	06.2009	07.2009	08.2009	09.2009	10.2009	11.2009	12.2009	01.2010	02.2010	03.2010
Ликвидна актива / Вкупна актива	20,2%	20,6%	20,1%	20,5%	21,3%	23,0%	23,3%	24,8%	25,0%	25,7%	25,8%	25,9%	25,6%
Ликвидна актива / Вкупни обврски	23,3%	23,8%	23,3%	23,8%	24,7%	26,6%	26,9%	28,6%	28,8%	29,5%	29,3%	29,5%	29,2%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	29,2%	29,7%	29,2%	29,7%	30,6%	33,1%	33,8%	35,8%	36,5%	37,5%	37,8%	38,1%	38,2%
Ликвидна актива / Вкупни депозити на нефинансиски субјекти	27,8%	28,4%	27,8%	28,2%	29,2%	31,3%	32,0%	33,9%	34,3%	35,9%	35,8%	36,1%	35,4%
Ликвидна актива / Депозити на население	44,6%	44,9%	43,5%	44,1%	45,5%	49,7%	50,2%	53,0%	53,3%	53,8%	53,3%	52,8%	51,5%
Кредити / Депозити	97,8%	97,0%	97,7%	96,7%	95,4%	92,7%	92,6%	91,4%	91,6%	92,5%	91,7%	92,1%	91,6%

Предглед на исполнување на стапката на ликвидност до 30 дена и до 180 дена

број на банки	рочен сегмент до 30 дена										рочен сегмент до 180 дена									
	денари					девизи					денари					девизи				
	28.02.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	28.02.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	28.02.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	28.02.2009	30.06.2009	30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010
стапка на ликвидност > 1	14	17	17	17	18	12	17	16	17	18	9	11	16	16	16	8	10	10	10	10
стапка на ликвидност < 1	4	1	1	1	0	6	1	2 (1)*	1	0	9	7 (3)*	2	2	2	10	8 (1)*	8 (3)*	8 (1)*	8 (2)*

* Забелешка: бројот во заградата означува колку банки со стапка на ликвидност под 1 не го оствариле потребното минимално ниво на стапката на ликвидност утврдено за конкретниот датум.

Договорна рочна структура на средствата и обврските на банкарскиот систем на 31.03.2010 година

во милиони денари

Реден број	Опис	до 7 дена	од 8 до 30 дена	од 31 до 90 дена	од 91 до 180 дена	од 181 до 365 дена	Вкупно
СРЕДСТВА							
1	Парични средства, парични еквиваленти, злато и благородни метали	23.059	0	6	0	0	23.066
2	Финансиски средства чувани за тргување	39	358	73	38	1	509
	инструменти на пазарот на пари	0	0	64	0	0	64
	други должнички инструменти	30	358	1	38	1	429
	сопственички инструменти	9	0	8	0	0	16
3	Деривати за тргување	0	0	0	5	0	5
4	Вградени деривати и деривати чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
5	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определни како такви при почетното признавање	0	0	0	0	0	0
	инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0	0	0
	други должнички инструменти	0	0	0	0	0	0
	сопственички инструменти	0	0	0	0	0	0
	кредити	0	0	0	0	0	0
6	Финансиски средства коишто се чуваат до достасување	1.332	3.906	188	552	338	6.316
	инструменти на пазарот на пари	1.084	3.906	0	420	0	5.410
	други должнички инструменти	248	0	188	132	338	906
7	Финансиски средства расположливи за продажба	5.483	13.674	3.166	3.645	42	26.010
	инструменти на пазарот на пари	5.396	13.674	2.888	3.645	0	25.603
	други должнички инструменти	35	0	279	0	32	346
	сопственички инструменти	52	0	0	0	9	61
	други инструменти	0	0	0	0	0	0
8	Кредити и побарувања	14.184	13.301	12.494	17.294	38.673	95.946
	меѓубанкарски трансакции	9.506	5.702	368	506	44	16.126
	депозити	5	0	0	0	0	5
	финансиски лизинг	0	0	0	0	0	0
	кредити	4.620	7.565	12.082	16.757	38.608	79.632
	други побарувања	53	34	44	31	21	183
9	Побарувања врз основа на камати	921	440	51	14	237	1.663
10	Побарувања врз основа на провизии и надоместоци	100	33	0	1	0	133
11	Останата неспомната билансна актива	984	969	87	17	37	2.095
12	ВКУПНИ СРЕДСТВА (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	46.102	32.682	16.066	21.566	39.327	155.743
ОБВРСКИ							
13	Трансакциски сметки	56.600	0	0	0	0	56.600
14	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	0	0	0	0	0	0
	инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0	0	0
	други должнички инструменти	0	0	0	0	0	0
	сопственички инструменти	0	0	0	0	0	0
	депозити	0	0	0	0	0	0
	обврски по кредити	0	0	0	0	0	0
	субординирани инструменти	0	0	0	0	0	0
15	Деривати за тргување	0	0	1	0	0	1
16	Вградени деривати и деривати чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
17	Депозити	19.794	20.483	35.099	22.588	36.717	134.681
	депозити по видување	12.606	0	0	0	0	12.606
	орочени депозити	7.189	20.483	35.099	22.588	36.717	122.075
18	Обврски по кредити	693	247	452	826	3.249	5.468
19	Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	300	300
20	Обврски по камати	530	464	131	113	180	1.418
21	Обврски по провизии и надоместоци	0	6	0	0	0	6
22	Обврски по основ на финансиски лизинг	6	0	0	0	1	7
23	Друга неспомната билансна пасива	1.699	1.040	14	4	3	2.760
24	ВКУПНИ ОБВРСКИ (13+14+15+16+17+18+19+20+21+22+23)	79.323	22.240	35.697	23.531	40.450	201.241
ВОНБИЛАНСНИ СТАВКИ							
25	Вонбилансна актива	478	27	61	15	236	817
26	Вонбилансни обврски	5.656	733	2.107	3.435	4.929	16.860
27	Нето вонбилансни обврски (25-26)	-5.178	-706	-2.046	-3.420	-4.693	-16.043
28	РАЗЛИКА (12-24+27)	-38.398	9.736	-21.677	-5.385	-5.815	-61.541
29	ЗБИР НА РАЗЛИКАТА	-38.398	-28.663	-50.340	-55.725	-61.541	

Очекувана рочна структура на средствата и обврските на банкарскиот систем на 31.03.2010 година

Реден број	Опис	Очекувана рочност (билансна и вонбилансна евиденција)			Очекувана рочност (идни активности)		
		до 7 дена	од 8 до 30 дена	од 31 до 90 дена	до 7 дена	од 8 до 30 дена	од 31 до 90 дена
		во милиони денари					
СРЕДСТВА							
1	Парични средства, парични еквиваленти, злато и	20.656	46	6	0	0	0
2	Финансиски средства чувани за тргување	39	358	73	0	0	0
	инструменти на пазарот на пари	0	0	64	0	0	0
	други должнички инструменти	30	358	1	0	0	0
	сопственички инструменти	9	0	8	0	0	0
3	Деривати за тргување	0	0	0	0	0	0
4	Вградени деривати и деривати чувани за управување со	0	0	0	0	0	0
5	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определни како такви при почетното	0	0	0	0	0	0
	инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0	0	0
	други должнички инструменти	0	0	0	0	0	0
	сопственички инструменти	0	0	0	0	0	0
	кредити	0	0	0	0	0	0
6	Финансиски средства коишто се чуваат до достасување	1.570	3.906	230	-230	-130	0
	инструменти на пазарот на пари	1.364	3.906	0	-230	-130	0
	други должнички инструменти	206	0	230	0	0	0
7	Финансиски средства расположливи за продажба	4.976	13.433	2.963	720	378	-472
	инструменти на пазарот на пари	4.911	13.424	2.685	720	378	-472
	други должнички инструменти	26	9	279	0	0	0
	сопственички инструменти	39	0	0	0	0	0
	други инструменти	0	0	0	0	0	0
8	Кредити и побарувања	12.605	11.715	10.335	62	-2.687	-1.045
	меѓубанкарски трансакции	9.355	5.575	344	0	100	0
	депозити	0	0	0	0	0	0
	финансиски лизинг	0	0	0	0	0	0
	кредити	3.213	6.120	9.968	62	-2.787	-1.045
	други побарувања	38	20	23	0	0	0
9	Побарувања врз основа на камати	667	544	323	64	158	361
10	Побарувања врз основа на провизии и надоместоци	96	25	3	4	13	36
11	Останата неспомната билансна актива	724	961	87	1	0	0
12	ВКУПНИ СРЕДСТВА (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	41.332	30.988	14.022	621	-2.268	-1.121
ОБВРСКИ							
13	Трансакциски сметки	12.436	4.810	962	5.744	884	976
14	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	10	0	0	0	0	0
	инструменти на пазарот на пари	0	0	0	0	0	0
	други должнички инструменти	0	0	0	0	0	0
	сопственички инструменти	0	0	0	0	0	0
	депозити	0	0	0	0	0	0
	обврски по кредити	10	0	0	0	0	0
	субординирани инструменти	0	0	0	0	0	0
15	Деривати за тргување	0	0	1	0	0	1
16	Вградени деривати и деривати чувани за управување со ризик	0	0	0	0	0	0
17	Депозити	4.637	7.962	16.020	1.164	3.839	8.244
	депозити по видување	1.234	33	43	220	32	72
	орочени депозити	3.403	7.928	15.977	944	3.807	8.171
18	Обврски по кредити	680	247	447	0	1.735	664
19	Издадени должнички хартии од вредност	0	0	0	0	0	0
20	Обврски по камати	288	463	131	6	200	123
21	Обврски по провизии и надоместоци	0	6	0	0	9	6
22	Обврски по основ на финансиски лизинг	6	0	0	0	0	0
23	Друга неспомната билансна пасива	1.308	1.012	11	1	0	0
24	ВКУПНИ ОБВРСКИ (13+14+15+16+17+18+19+20+21+22+23)	19.365	14.499	17.572	6.915	6.667	10.013
ВОНБИЛАНСНИ СТАВКИ							
25	Вонбилансна актива	291	26	45	0	31	112
26	Вонбилансни обврски	794	360	816	6	14	35
27	Нето вонбилансни обврски (25-26)	-503	-334	-772	-6	16	76
28	РАЗЛИКА (12-24+27)	21.464	16.156	-4.322	-6.300	-8.919	-11.058
29	ЗБИР НА РАЗЛИКАТА	21.464	37.620	33.298	-6.300	-15.220	-26.277

Структура на билансната и вонбилансната актива во странска валута и во денари со девизна клаузула, со состојба на 31.03.2010 година

Ред. број	Ставка	Износ (во милиони денари)	Структура (во %)
1	Парични средства, парични еквиваленти, злато и благородни метали	18.823	12,7%
2	Финансиски средства чувани за тргување	520	0,4%
3	Деривати за тргување	5	0,0%
4	Вградени деривати и деривати чувани за управување со ризик	0	0,0%
5	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	0	0,0%
5.1	во странска валута	0	0,0%
5.2	во денари со девизна клаузула	0	0,0%
6	Финансиски средства кои се чуваат до достасување	3.521	2,4%
6.1	во странска валута	0	0,0%
6.2	во денари со девизна клаузула	3.521	2,4%
7	Финансиски средства расположливи за продажба	9.170	6,2%
7.1	во странска валута	202	0,1%
7.2	во денари со девизна клаузула	8.968	6,0%
8	Кредити и побарувања во странска валута	55.134	37,2%
8.1	депозити	17.542	11,8%
8.2	финансиски лизинг	0	0,0%
8.3	кредити	41.022	27,7%
8.4	други побарувања	65	0,0%
8.5	исправка на вредноста	-3.495	-2,4%
9	Кредити и побарувања во денари со девизна клаузула	58.651	39,5%
9.1	депозити	308	0,2%
9.2	финансиски лизинг	0	0,0%
9.3	кредити	60.622	40,9%
9.4	други побарувања	6	0,0%
9.5	исправка на вредноста	-2.284	-1,5%
10	Побарувања врз основа на камата во странска валута	267	0,2%
10.1	пресметана камата	476	0,3%
10.2	исправка на вредноста	-209	-0,1%
11	Побарувања врз основа на камата во денари со девизна клаузула	489	0,3%
11.1	пресметана камата	814	0,5%
11.2	исправка на вредноста	-324	-0,2%
12	Побарувања врз основа на провизии и надомести	1	0,0%
12.1	пресметани провизии и надомести	3	0,0%
12.2	исправка на вредноста	-2	0,0%
13	Вложувања	0	0,0%
14	Останата неспомната билансна актива	397	0,3%
15	Вкупна билансна актива (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14)	146.979	99,1%
16	Вонбилансна актива	1.324	0,9%
17	Вкупна билансна и вонбилансна актива во странска валута и во денари со девизна клаузула (15+16)	148.302	100,0%

Структура на билансната и вонбилансната пасива во странска валута и во денари со девизна клаузула, со состојба на 31.03.2010 година

Ред. број	Ставка	Износ (во милиони денари)	Структура (во %)
1	Тековни сметки и други краткорочни обврски	22.975	16,0%
2	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	0	0,0%
2.1	во странска валута	0	0,0%
2.2	во денари со девизна клаузула	0	0,0%
3	Деривати за тргување	0	0,0%
4	Вградени деривати и деривати чувани за управување со ризик	0	0,0%
5	Депозити во странска валута	91.533	63,7%
5.1	финансиски институции	1.451	1,0%
5.2	нефинансиски институции	9.465	6,6%
5.3	физички лица	74.538	51,9%
5.4	нерезиденти	6.069	4,2%
5.5	останати клиенти	9	0,0%
6	Депозити во денари со девизна клаузула	7.338	5,1%
6.1	финансиски институции	832	0,6%
6.2	нефинансиски институции	6.271	4,4%
6.3	физички лица	5	0,0%
6.4	нерезиденти	50	0,0%
6.5	останати клиенти	180	0,1%
7	Обврски по кредити	14.144	9,8%
7.1	во странска валута	11.180	7,8%
7.2	во денари со девизна клаузула	2.964	2,1%
8	Издадени должнички хартии од вредност	634	0,4%
9	Обврски по камати во странска валута	730	0,5%
10	Обврски по камати во денари со девизна клаузула	45	0,0%
11	Обврски по провизии и надомести	0	0,0%
12	Финансиски лизинг	4	0,0%
13	Хибридни и субординирани инструменти во странска валута	5.835	4,1%
14	Хибридни и субординирани инструменти во денари со девизна клаузула	0	0,0%
15	Останата неспомната билансна пасива	674	0,5%
16	Вкупна билансна пасива (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13+14+15)	143.913	100,2%
17	Вонбилансна пасива	-241	-0,2%
18	Вкупна билансна и вонбилансна пасива во странска валута и во денари со девизна клаузула (16+17)	143.673	100,0%

Сопствени средства, по групи банки

Анекс бр.16

во милиони денари

Реден број	Опис	31.12.2009				31.03.2010			
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно	Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно
ОСНОВЕН КАПИТАЛ									
1	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија по овие акции	8.747	7.007	5.491	21.245	8.747	7.007	5.491	21.245
1.1	Номинална вредност	6.364	5.738	5.488	17.589	6.364	5.738	5.488	17.589
1.1.1	Номинална вредност на обични акции	6.364	5.734	5.399	17.497	6.364	5.734	5.399	17.497
1.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	0	4	89	93	0	4	89	93
1.2	Премија	2.383	1.269	3	3.656	2.383	1.269	3	3.656
1.2.1	Премија од обични акции	2.383	1.269	3	3.656	2.383	1.269	3	3.656
1.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	0	0	0	0	0	0	1	1
2	Резерви и задржана добивка или загуба	7.784	2.015	146	9.944	9.168	1.408	-133	10.443
2.1	Резервен фонд	5.091	1.230	441	6.762	5.786	1.230	441	7.457
2.2	Задржана добивка	2.693	1.074	0	3.767	2.693	1.074	12	3.779
2.3	Акумулирана загуба од претходни години	0	-289	-296	-585	0	-896	-586	-1.483
2.4	Тековна добивка	0	0	0	0	690	0	0	690
2.5	Нереализирана загуба од сопствениците хартии од вредност расположливи за продажба	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Позиции како резултат на консолидација (позитивни ставки)	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1	Малцинско учество	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2	Резерви од курсни разлики	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3	Останати разлики	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Одбитни ставки	77	752	293	1.122	74	314	113	501
4.1	Загуба на крајот на годината или тековна загуба	0	685	278	963	0	75	95	170
4.2	Сопствени акции	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Нематеријални средства	77	59	15	151	74	54	18	146
4.4	Нето негативни ревалоризациски резерви	0	7	0	7	0	10	0	10
4.5	Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредност/посебна резерва	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6	Износ на неиздвоена исправка на вредност и посебна резерва како резултат на сметководствено доцнење	0	0	0	0	0	174	0	174
5	Обични акции, резерви и задржана добивка и одбитни ставки	16.454	8.266	5.255	29.975	17.841	8.097	5.156	31.094
6	Износ на останати позиции кои можат да се вклучат во основниот капитал	0	4	89	93	0	4	90	93
I	ОСНОВЕН КАПИТАЛ	16.454	8.270	5.344	30.067	17.841	8.101	5.245	31.187
ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 1									
7	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премија за овие акции	107	51	0	158	107	51	0	158
7.1	Номинална вредност на кумулативни приоритетни акции	107	16	0	122	107	16	0	122
7.2	Премија од кумулативни приоритетни акции	0	35	0	36	0	35	0	36
8	Ревалоризациски резерви	64	6	0	70	45	6	0	52
9	Хибридни капитални инструменти	0	184	0	184	0	185	0	185
10	Субординирани инструменти	4.118	1.223	0	5.341	4.055	984	0	5.039
11	Износ на субординирани инструменти кои можат да бидат дел од дополнителниот капитал 1	4.118	1.029	0	5.147	4.055	984	0	5.039
II	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 2	4.289	1.269	0	5.558	4.207	1.226	0	5.433
ОДБИТНИ СТАВКИ ОД ОСНОВЕН КАПИТАЛ И ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 1									
12	Вложувања во капитал на други банки или финансиски институции кои изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции	49	15	256	319	49	15	256	319
13	Вложувања во субординирани и хибридни капитални инструменти на институциите од реден број 12	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Збирен износ на вложувања во капиталот, субординираните и хибридниите инструменти и други инструменти кој надминува 10% од (I+II)	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Директни вложувања во капиталот на друштва за осигурување и реосигурување и на друштва за управување со пензиски фондови	183	1	7	192	183	1	7	192
16	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштва од реден број 15 кои се вклучуваат во нивниот капитал	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Износ на надминување на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Позиции како резултат на консолидација (негативни ставки)	0	0	0	0	0	0	0	0
III	ОДБИТНИ СТАВКИ ОД ОСНОВЕН КАПИТАЛ И ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 1	232	16	263	511	232	16	263	511
IV	ОСНОВЕН КАПИТАЛ ПО ОДБИТНИ СТАВКИ	16.286	8.254	5.081	29.621	17.673	8.085	4.982	30.741
V	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 1 ПО ОДБИТНИТЕ СТАВКИ	4.225	1.268	0	5.493	4.143	1.225	0	5.368
ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ 2									
19	Субординирани инструменти од дополнителен капитал 2	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Дополнителен капитал 1 и 2	4.225	1.268	0	5.493	4.143	1.225	0	5.368
21	Дозволен износ на дополнителен капитал 1 и 2	4.225	1.268	0	5.493	4.143	1.225	0	5.368
21.1	Дополнителен капитал 1	4.225	1.268	0	5.493	4.143	1.225	0	5.368
21.2	Дополнителен капитал 2	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Вишок на основен капитал	4.360	3.873	4.235	12.468	5.786	3.658	4.143	13.587
22.1	Вишок на основен капитал (150%)	6.540	5.810	6.353	18.702	8.680	5.487	6.214	20.381
22.2	Вишок на основен капитал (250%)	10.900	9.683	10.588	31.171	14.466	9.146	10.357	33.968
VI	Дозволен износ на дополнителен капитал 2	0	0	0	0	0	0	0	0
СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА									
VII	Основен капитал	16.286	8.254	5.081	29.621	17.673	8.085	4.982	30.741
VIII	Дополнителен капитал 1	4.225	1.268	0	5.493	4.143	1.225	0	5.368
IX	Дополнителен капитал 2	0	0	0	0	0	0	0	0
X	Сопствени средства	20.511	9.523	5.081	35.115	21.816	9.310	4.982	36.109

Стапка на адекватност на капиталот, по групи банки

во милиони денари

Реден број	Опис	31.12.2009				31.03.2010			
		Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно	Големи банки	Средни банки	Мали банки	Вкупно
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК								
1	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	120.833	48.952	7.584	177.369	120.902	49.335	7.744	177.981
2	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик	20.835	4.003	469	25.307	20.449	4.185	490	25.125
3	Активa пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	141.668	52.955	8.054	202.676	141.351	53.520	8.234	203.105
4	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик (8% од реден број 3)	11.333	4.236	644	16.214	11.308	4.282	659	16.248
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК								
5	Агрегатна девизна позиција	7.408	1.814	2.514	11.735	7.237	1.818	2.260	11.314
6	Нето-позиција во злато	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Активa пондерирана според валутниот ризик (5+6)	7.408	1.814	2.514	11.735	7.237	1.818	2.260	11.314
8	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик (8% од реден број 7)	593	145	201	939	579	145	181	905
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ (3+7)	149.075	54.769	10.568	214.411	148.588	55.338	10.494	214.420
9	Капитал потребен за покривање на ризиците (4+8)	11.926	4.381	845	17.153	11.887	4.427	840	17.154
IV	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	20.511	9.523	5.081	35.115	21.816	9.310	4.982	36.109
V	СТАПКА НА АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (IV/III)	13,8%	17,4%	48,1%	16,4%	14,7%	16,8%	47,5%	16,8%

Анекс бр.18

Преглед на банки по групи со состојба на 31.03.2010 година

Група големи банки		Група средни банки		Група мали банки	
1	Комерцијална банка АД Скопје	1	Алфа банка АД Скопје	1	Еуростандард банка АД Скопје
2	НЛБ Тутунска банка АД Скопје	2	Извозна и кредитна банка АД Скопје	2	Зираат банка АД Скопје
3	Стопанска банка АД Скопје	3	Инвестбанка АД Скопје	3	Капитал банка АД Скопје
		4	Охридска банка АД Охрид	4	Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје
		5	Прокредит банка АД Скопје	5	Поштенска банка АД Скопје
		6	Стопанска банка АД Битола	6	Статер банка АД Куманово
		7	ТТК банка АД Скопје	7	Централна кооперативна банка АД Скопје
		8	УНИ банка АД Скопје		

* Банките се по азбучен редослед